JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A° 1858. ZATURDAG 30 JANUARIJ. **N°. 9.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . . . ƒ 12,50.
» » » » » *Java* . . . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
» » » » » *Nederland* . . . . . » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cent voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACTEN *uit het Register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den 26sten Januarij* 1858. (No. 37.)
(*Staatsblad no.* 11.)

Gelezen de missive van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, dd. 14 November 1857, la. C no. 21/1341;

Gelet, enz,

Is goedgevonden en verstaan:

Krachtens magtiging des Konings, met aanvulling van het besluit van 21 Februarij 1855, no. 10, (staatsblad no. 13), te bepalen, dat voortaan overtogt naar Nederland voor rekening van den lande als passagier der 2de klasse zal worden verleend:

a. aan het wettig gezin van eenen naar Nederland terugkeerenden Europeschen militair, beneden den rang van officier;

b. aan de weduwe en weezen van eenen Europeschen militair beneden den rang van officier.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

BUITENZORG, *den 26sten Januarij* 1858. (No. 38)
(*Staatsblad no.* 12.)

Gelezen [illegible] Kolonien, van 20 November 1857, la, A no. 2/1858;

Is goedgevonden en verstaan:

Krachtens magtiging des Konings en met intrekking van het besluit van den Minister van Staat, Commissaris-Generaal over Nederlandsch-Indië, van 7 Februarij 1829, (staatsblad no. 11), de rivier *Tjikandi*, nader bij de monding, *Tanara* genaamd, die, vóór de uitvaardiging van dat besluit, tot grensscheiding tusschen de residentien Batavia en Bantam strekte, weder tot hare uitwatering in de *Java-zeé*, als zoodanig aan te wijzen.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,
De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

BUITENZORG, *den 26sten Januarij* 1858. (No. 39.)
[*Staatsblad no.* 13.]

Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Met wijziging in zooverre van § *b* artikel *één* der resolutie van 6 Julij 1830 no. 10, (staatsblad no. 29), te bepalen, dat aan de boschvolkeren, voor het kleine hout, bij aflevering aan de verzamelplaatsen, zullen worden betaald de navolgende prijzen, als:

voor 100 stuks	heele leggerduigen	ƒ 17,—
» »	halve »	» 13,—
» »	heele aamduigen	» 8,—
» »	halve »	» 6,—
» »	kruidvatduigen	» 5,—
» »	groote sirappen	» 5,—
» »	kleine »	» 4,—

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de controleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en cultures in de residentie Preanger-Regentschappen *H. W. van Marle.*

Benoemd:

Tot omgaanden regter in de tweede afdeeling op Java, het lid in den raad van justitie te Soerabaija mr. *J. H. Wallet Diemont.*

Tot tweeden commies op het assistent-residentiebureau te Bencoelen, *E. A. R. L. van Schell,* laatst commies op het assistent-residentiekantoor te Tjilatjap, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Tot commies op het residentiekantoor te Tagal, de ambtenaar ter beschikking van den assistent-resident van Bencoelen *G. J. P. Peeters.*

Tot commies op het residentiekantoor te Kadoe, de commies op het assistent-residentiekantoor te Malang (Pasoeroean) *J. M. van Merkesteijn.*

Tot commies op het residentiekantoor te Patjitan, de commies op het kantoor van den resident in de Wester-afdeeling van Borneo *F. J. F. Schönlaub.*

Tot commies op het kantoor van den resident in de Wester-afdeeling van Borneo, de derde commies op het residentiekantoor te Muntok *J. H. Klerks.*

Tot commies op het assistent-residentiekantoor te Malang (Pasoeroean), de klerk tevens griffier van den landraad te Ledok *W. J. Selliger.*

Tot derden commies op het residentiekantoor te Muntok (Banca), de klerk ter algemeene secretarie *R. A. de Toorop.*

Militair Departement.

Benoemd:

Bij de Militaire Administratie.

Tot betaalmeester der tweede klasse, de aspirant-intendant *S. van Haastert.*

Tot adjunct-intendanten, de adjunct-intendant *J. A. van Boven,* met bepaling, dat hij als adjoint bij den generalen staf zal continueren en gevoerd blijven à la suite van zijn corps, en de aspirant-intendant *W. M. de Jongh.*

Tot aspirant-betaalmeester, de sergeant majoor van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling op Java *B. G. W. Wilkens.*

ADVERTENTIEN.

Uitbesteding van Gras en Padi.

De Directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat door de hoofden van gewestelijk bestuur op Java, op een nader door hen te bepalen dag, in de eerste helft van de maand Februarij aanstaande, zal worden uitbesteed de levering van gras en padi voor de paarden der Gouvernements-posterijen in hunne residentien of afdeelingen.

Veiling van Japansche Artikelen.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat op Zaturdag den 6 Februarij a. st., des voormiddags ten 10 ure, ten overstaan van den resident van Batavia, voor s'lands algemeene pakhuizen, in het openbaar, door tusschenkomst van het vendudepartement, op het gewone crediet van drie maanden, zonder bijberekening van vendusalaris doch met 1 permille voor de armen, aan de meestbiedenden zullen worden verkocht, de onlangs alhier met de schepen *Anna Digna, Jan Daniel* en *Lammina Elisabeth,* uit Japan aangebragte artikelen.

Postkantoor.
Landmail van Januarij.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 1ste mail-stoomer in Februarij den 21den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Donderdag den 25sten Januarij aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Op den postweg van Batavia naar Buitenzorg, en wel nabij den 12den mijlpaal, is gisteren gevonden een landmailkoffer gemerkt F. B. no. 10, inhoudende heerenkleedingstukken en toiletbenoodigheden.

De Assistent-Resident van het Zuider- en Ooster-kwartier der Ommelanden van Batavia,
N. D. LAMMERS VAN TOORENBURG.

MEESTER-CORNELIS, 29 *Januarij* 1858.

Overeenkomstig de algemeene voorwaarden van leverancie van levensmiddelen, brandstoffen, enz., ten behoeve van het militair departement, gedurende het jaar 1859, gevoegd bij de Javasche courant van den 24sten Junij 1857 no. 50, zal door den ondergeteekende, ten gevolge van het gouvernements besluit van den 19den November 1857 no. 18, op Maandag den 15den Maart 1858, des morgens te 9 ure, ten zijne burele te *Weltevreden,* openbare uitbesteding worden gehouden voor de levering van de artikelen van levensmiddelen, brand- en lichtstoffen, ten behoeve der troepen en ziekengestichten in de Lampongsche districten, gedurende het jaar 1858.

De Onder-Intendant 1ste klasse in de 1ste Militaire Afdeeling op Java,
TIMMERMANS.

BATAVIA, 28 *Januarij* 1858.

VENDUTIEN.

Op Maandag en Dingsdag 1 en 2 Februarij, wegens vertrek, voor het woonhuis van den hoog edelgestr. heer *J. P. C. Kaloff,* op Molenvliet, door *Casselette en co.*

Op Woensdag 3 Februarij, voor het sterfhuis van den heer *Musquetier.*

Op Donderdag 4 Februarij, voor het commissiehuis van *van Slooten Morgan en co.*

Op Vrijdag 5 Februarij, voor het commissiehuis van *John Pryce en co.* à 4 pCt. vendusalairs

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door *L. A. P. F. Buijs* te Batavia, van wijlen *George Seel.*

Aangekomen Vreemdelingen

te *Batavia,* van den 27 t/m den 29 Januarij 1858.

HOTEL DES INDES. *J. M. A. Penaud,* van Bourbon. — *A. Cawossa,* van Calcutta. — *A. F. Meyer,* van Onrust. — *Bunnick,* van de Reede.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *Aldinger,* van Sawangan.

JAVA HOTEL. *B. J. Simmon,* van Sijdneij. — *T. C. D. de Wit,* van Macao. — *C. Pieck* en *familie,* van Weltevreden. — *B. J. Schipper,* van Onrust. — *A. Garde,* van Melbourn. — *H. A. M. Oosthoek,* van Krawang. — *J. C. Hoyt* en *Echtgenoot,* van Boston. — *A. A. Brocx,* van Nieuwediep, *W. Aalburg,* van Singapore.

VERTREKKENDE PERSONEN.

J. N. J. Seuffert. — *M. Outrop* en familie.

MOEDERLIEFDE. (*Vervolg*).

Voor Eduards levendigen, ietwat ironischen zin, was hier stoffe te over; minder door overdrijving aangetrokken, en het geval zoo hoog niet opnemende, begreep hij er maar eens spoedig tusschen te moeten komen, en verhaalde zoo kort mogelijk het voorval, 'tgeen een goeden indruk maakte, daar mevrouw hare bedaardheid hierdoor in zooverre terugkreeg, dat zij Maria en hem vriendelijk bedankte, Maria verzocht eens spoedig terug te komen en aanbood, haar naar huis te laten brengen, welke taak Eduard echter op zich nam. Na de familie eenen goeden nacht te hebben toegewenscht, en zijn zakdoek, waaruit een bloeijende slingerplant aardig kwam gluren, uit den gang te hebben opgenomen, verwijderde hij zich, om met Maria naar huis te gaan.

Met de gemakkelijkheid, kinderen eigen, keuvelden zij voort, vooral Eduard, die met zijn: « 't liep nog al gelukkig voor Mathilda af, ik had 't erger gevreesd; ware 't Wilhelmina gebeurd dan had 't geen nood gehad, want die is 't heilige boontje;" Maria's illusie wel wat verminderde, die zwijgend aan zijne zijde ging, tot zij het pad bereikt had, waarop hare woning gelegen was, waarna Eduard op een drafje naar de zijne voortliep.

Mevrouw van Ingen, niet weinig ongerust over zijn lang uitblijven, verborg hare vreugde over zijn tehuiskomen onder een ernstig maar bedaard verwijt; niet twijfelende of de slingerplant en de kruiden, waarmede hij de kamer instoof, waren er de oorzaak van.

In het volle besef zijner onschuld, viel hij mama echter vrolijk om den hals, zeggende: « knor maar niet, moê, ik heb wat een intéressant verhaaltje; laat Louise en Henri ook nog maar wat opblijven, O! we hebben zoo'n scène gehad."

« Dacht ik het niet!" viel mevrouw hem in, « dat het wel weer op een vechtpartij zou uitloopen."

« Mis geraden, mis geraden, moê! O! u had er bij moeten zijn, ik dacht dat aan dat kussen en huilen geen eind kwam; en dat de barones geen flaauwte kreeg, kijk, dat begreep ik niet, ze hadden den spiritus en hofman juist ook al bij de hand"

« Maar," hernam mevrouw, « als je wat te vertellen hebt, doe 't dan ten minste geregeld, want uit zoo'n verhaal kunnen wij niets begrijpen," en nu begon Eduard eene mededeeling van het gebeurde te geven, waarbij de hartstogtelijkheid van de barones met jongensachtige stoutheid werd beoordeeld, die mevrouw eindelijk deed aanmerken: « Nu moest je er die belagchelijke bijvoegseltjes maar aflaten en je liever eens herinneren, dat kinderen geen begrip hebben van den angst, dien zij hunne ouders, door hunne onvoorzigtigheid, maar al te vaak berokkenen"

Toen Henriette zich den volgenden morgen naar mevrouw van der Leeden begaf, vond zij deze nog in haar bevallig morgentoilet op hare kamer, ter prooi aan de diepste neerslagtigheid, zoodat zij meende, dat Mathilda of zij nog leed aan de gevolgen der agitatie.

« Mathilda is toch niet ongesteld?" vroeg zij deelnemend.

« O hemel! neen, dan zou ik rust noch duur hebben. Is 't niet al erg genoeg voor eene moeder, al onze zorgen tot bewaking en verpleging dus verijdeld te zien, ik zeg niet door de schuld van de kinderen, zij zijn niet wijzer; maar door de onachtzaamheid onzer onderhoorigen? De gouvernante kan ik natuurlijk niet houden, maar wie

Adverte[illegible]

Gehuwd.

H. A. F. [illegible]OG[illegible]

met

A. M. STAVERS jongste dochter van den heer T. R. STAVERS.

[illegible] den 1[illegible] Januarij 1858. (258)

Getrouwd:

L. J. RHODE, 1ste *Luitenant Adjudant*

met

A. M. VERMUNT VAN OMMEREN.

SAMARANG, 15 *Januarij* 1858. (247)

Getrouwd:

N. G. VAN HUFFEL *Kapt. der Infanterie*

met

P. W. LINDSTEDT.

BUITENZORG, 22 *Januarij* 1858. (250)

Getrouwd:

J. J. H. VARENKAMP

Militair Ambt. 2de klasse,

met

C. J. WESTERMANN.

BATAVIA, 29 *Januarij* 1858. (277)

Bevallen van eenen ZOON, *J. E. de Ruijter, van der Geugten*,

SAMARANG, 16 *Januarij* 1858. (248)

Bevallen van eene DOCHTER *M. E. Angus*, geliefde Echtgenoote van

(288) K. E. PESCH.

BATAVIA, 28 *Januarij* 1858.

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *E. E. Suermondt, Horst.*

BATAVIA, 29 *Januarij* 1858.

(282)

Op heden ontving ik de heugelijke tijding, dat mijne geliefde Echtgenoot *C. H. Wijnmalen*, op den 4den Januarij 1858 te Palembang, voorspoedig is bevallen van eenen ZOON.

Familie en vrienden gelieven deze als bijzondere en algemeene kennisgave aan te merken.

W. LAMMERÉE, *Lt. Kol.*, *enz.*

LAHAT, *den 8sten Januarij* 1858. (285)

Heden overleed ten mijnen huize mijne eenige Zuster, Mevrouw de Weduwe *Ortligh* geboren *Humme*, in den ouderdom van 67 jaren.

W. HUMME.

BATAVIA, 23 *Januarij* 1858.

(283)

Heden overleed ons dochtertje *Eugenie* in den ouderdom van circa 4 maanden.

G. R. LUCARDIE.

A. H. LUCARDIE,

Kruseman.

POERWODADIE, den 17 *Januarij* 1858. (259)

V[illegible]du[illegible]e

[illegible]o[illegible]ag en [illegible]dag

[illegible] *F*[illegible] wegens [illegible]re[illegible] vóór [illegible]

[illegible]huis [illegible] Hoog [illegible]. Heer [illegible]

J. P. C. RULOFFS op *Molenvliet*,

door *Cassalette & Co.* van:

Wagens, als 2 Coupés, waarvan één slechts weinig gebruikt, 1 zeer goede Vis à Vis, 1 Toerwagen, 1 Palanquin, 1 Reiswagen, 2 Bendies, 8 spannen zeer goede Wagenpaarden, 1 Dames-rijpaard en 2 Bendiepaarden, goede Tuigen, 1 zoo goed als nieuw Damezadel, 10 Kadogans, verder eene keurige collectie Bloemen in japansche en chineesche potten, Tuin- en Bloembanken, enz., enz., en:

Eenen goeden en net onderhouden inboedel, bestaande uit Meubelen van Mahonij- en andere soorten hout, groote Spiegels en Schilderijen, Kroon- Hang- Muur en Tafellampen, 1 Pianino van *Jermini* en 1 Piano van *Collard* en *Collard*, 1 fransche Guitarre met meconiek, Speeldoozen, 1 Accordeon à la Piano, verder Porceleinen Serviezen, waaronder één met gouden randen; Kristal en Glaswerk, Zilver- en Pleetwerken, waaronder 1 Zilveren Thee-Servies, Koperen keuken- en Dispensgereedschappen, Martevanen enz. enz.

Alles op Zondag 31 dezer van 8 tot 1 ure voor een ieder te bezigtigen.

Regeling der Vendutie:

Op Maandag: Wagens, Paarden, Tuigen, Bloemen, Tuin-, Keuken- en Dispens-gereedschappen,

Op Dingsdag: Meubelen en verder Huisraad.

(266)

VENDUTIE

op Woensdag den 3den Februarij

Voor het sterfhuis van de wed. **Musquetier**, aan den weg naar ***Tana-Abang***,

door **F. de Groot.**

Van Meubels, een belangrijke partij Goud- en Zilverwerk, Preciosa's, Wagens (waaronder een Reiswagen uit de Fabriek van *Denninghoff*) een span zwarte Paarden, enz.

En om 11 uur precies.

Het Huis en Erf en Een stuk Tuin- en Weiland.

(249)

Donderdag, 4 Februarij 1858

voor het commissiehuis van Van Slooten, Morgan & Co., van

diverse beschadigde Lijnwaden, Chitzen, geborduurde Dames-Zakdoeken, engelsche Hang- en Tafellampen, Stolpen, Messen, Scharen; eene groote partij fijn geslepen Glaswerk, Provisien en Dranken, etc.

(290)

OP DE VENDUTIE

van Donderdag 4 Februarij

zullen almede worden verkocht

eene groote partij afbraak, bestaande uit diverse Vensters, Balken, Planken, etc.

(291) VAN SLOOTEN MORGAN & Co.

VENDUTIE

Op Vrijdag den 5den Februarij 1858 voor het Commissiehuis van *John Pryce* & Co

à 4 pCt. Vendusalaris,

van eene groote partij Lijnwaden, een factuur IJzerwerken, als: Tafelmessen, divers Timmermansgereedschap, Zagen, Vijlen, Sloten, enz verder van propatria Papier, Potlooden, Penhouders, Spiegeltjes, Snuifdoozen, zilveren Horloges, enz. enz

(295)

VERKOOP

VAN

Sydney-Paarden en Koeijen.

Op de Vendutie van Vrijdag den 5 Februarij 1858 zullen worden verkocht de ondervolgende

Sydney-Paarden, als:

1	vos (ruin)	hoog	52 1/2	R. duim.
1	„	„	54 1/2	„
1	„	„	56 1/2	„
1	vos (hengst)	„	57 1/2	„
1	lichtbruine ruin		55 1/2	„
1	donkerbruine id.	„	54 1/4	„
1	„ „	„	58 1/2	„
1	„ „	„	54 1/2	„
1	„ „	„	57 1/2	„
1	„ „	„	54 1/2	„
1	ijzerschimmel (ruin)	„	55 1/2	„
1	„ „	„	55 1/2	„
1	„ (hengst)	„	57 1/2	„
1	zwarte ruin	„	57	„

Zoomede

4 Sidney-Koeijen.

(292) JOHN PRYCE & Co.

OP DE VENDUTIE

van Vrijdag den 5 Februarij 1858

zullen worden verkocht:

20 Japansche Kabaijen.

(294) JOHN PRYCE & Co.

OPENBARE VERKOOP.

Op 27 Februarij aanstaande,

zal het suiker-etablissement, **Tjilangkap**, afdeeling *Krawang*, met toebehooren, almede het daaraan verbonden *Gouvernements-kontrakt*, door tusschenkomst van het vendukantoor aldaar, worden verkocht.

Nadere informatien te bekomen bij den ondergeteekende.

De Advokaat en Prokureur,

(267) MR. F. VAN HEMERT.

YOUNG SOENSING

alhier eene **Nieuw Rijtuig Fabriek** geopend hebbende, neemt de vrijheid dezelve aan het publiek aan te bevelen, zijnde steeds voorzien van ***nieuwe palanquins, handchaisen, bendies*** in soorten; repareert ook alle soorten van rijtuigen, koper en pleetwerk en lantarens voor rijtuigen, belovende eene prompte en civiele bediening.

Buiten-Nieuwpoortstraat, tegenover de Toko der boekhandelaren *Van Haren Noman & Kolff*.

(251)

VERKIJGBAAR

Puik Haantjes Bier en Boter

bij

(284) A. A. RUZETTE.

CHERIBON, 29 *Januarij* 1858.

---

waarborgt mij eene betere; zij zijn allen met een sop overtogen, en niet anders dan zorgelooze, ligtzinnige schepsels, die om den broode, alleen om den broode zulke gewigtige betrekkingen aannemen, en niet het minste begrip hebben van het lijden, dat hunne achteloosheid eene moeder berokkent." O, Henriëtte! wat zijt gij gelukkig; uw stand verhindert u ten minste niet, zelve uwe kinderen te bewaken, maar de mijne, och, de mijne! Wat al angsten heb ik niet uitgestaan om hunnentwille! Wel moeten wij de weinige oogenblikken van moedervreugde duur betalen."

«Ja," zei Henriëtte, die 't nu toch wat te erg begon te vinden, «elk lief heeft zijn leed en dat is regtvaardig, maar komt, tracht u liever wat te verzetten, dat leed is al weêr geleden en had 't niet veel erger af kunnen loopen."

Een smachtend weemoedige blik en een diepe, pijnlijke zucht, was 't antwoord van mevrouw van der Leeden. Het oog der barонnes viel op het half geopend écrain op de toilettafel, dat haar even weemoedig deed uitroepen: «En dat nu juist heden dat diner wezen moest! Van der Leeden is ook vreeselijk tiranniek, dat hij mij daartoe forceeren wil; ik zal 't waarlijk niet goed maken, en dan met die excessieve warmte. Wat dunkt je, zou mijn foulard niet te warm zijn? Barège is toch wat te ongekleed, anders dacht ik over mijn zwarte met die kanten volans, weet je!"

Met een moeijelijk verholen glimlach antwoordde Henriëtte: «dat het veel frisscher was dan gisteren," en door deze wending gerust gesteld over het moederlijden harer vriendin, nam zij afscheid, om onder de wandeling de fijne nuances en tegenstrijdigheden van dit zoo wisselziek en overdreven karakter, dat in den grond toch zoo veel goeds en hartelijks ook voor haar openbaarde, te bepeinzen.

V. DE VERLATENEN.

Sedert den schrik, dien Mathilda had uitgestaan, was er slechts één wensch in haar levendig, om namelijk met Maria, tot wie zij zich zoo sterk aangetrokken gevoelde, nader bekend te worden. Nooit zou zij haar vriendelijken, zorgvollen blik vergeten of de zoete klank harer melodische stem! Toen zij daar zoo droevig ontwaakte in het duistere van den avond, was zij haar een engel des lichts geweest. Deze begeerte werd echter niet zoo spoedig voldaan. Mevrouw van der Leeden dacht niet meer aan het vreemde kind, en hoe dikwerf 't Mathilda op de tong lag, om toch Maria's woning eens op te zoeken, zij durfde er niet van spreken tegen de gouvernante, daar zij alles wilde vermijden wat dien treurigen avond herinnerde, die voor haar het verlies harer betrekking ten gevolge had.

(*Wordt vervolgd.*)

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Au Koningsplein en face le Gang Pool.

COSMORAMA,

M. POTIER.

17 Beaux points de vues ou Tableaux, au nombre desquels, ST. VINCENT DE PAUL et LE CHEMIN DE FER, qui font l'admiration générale.

DATER DE LUNDI 1er FEVRIER 1858.

Diminution des prix d'entrée.

un Chevalier . . . . . „ . . .

une Dame . . . . . .

M. M les Officiers, jusqu'au grade de Capitaine inclusivement. . „ 1,50.

un Enfant. . . . . . „ —,50.

Afin d'être agréable aux grandes réunions de Société, ainsi qu'aux Familles, l'administration du Cosmorama a l'honneur d'annoncer qu'elle tient à la disposition du Public des billets de Série à prix réduits.

Savoir:

12 billets de Série pour *f* 18,—.

6 dito „ 9,—.

Les billets de Série sont bons au Porteur; il n'en sera pas délivré moins de 12 ou 6 à la fois.

Tous les jours (*le Dimanche excepté*) depuis 9 heures du matin jusqu'à midi, on pourra se procurer des billets de Série, au Bureau du Cosmorama au Koningsplein.

Avis: le Cosmorama est ouvert tous les jours de la semaine (*le Dimanche excepté*) depuis 8 heures du soir jusqu'à 11 heures.

(281)

Goede Roode

BORDEAUX WIJN,

in halve Oxshoofden, bij

L. PLATON.

MME. VE. GOQUELIN,

Wegens vertrek,

Verkoop van verschillende goederen tegen verminderde prijzen.

(240)

6,000 Gulden.

Aangeboden op eerste hypotheek rente 6 procent. Te bevragen onder Lett. N. bij

(276) H. M. VAN DORP.

Bij de ondergeteekenden pas ontpakt:

een keurig assortiment

BRONZEN STATUEN,

van 4, 5 en 6 voeten hoog.

(287) CASSALETTE & Co.

Pas ontvangen

per ... van *Adelaide*,

... en jonge SYDNEY-PAARDEN, waarvan eenige van 5 voet 4 duim en 5 voet 6 duim, zeer geschikt voor rijpaarden en trekpaarden, alsmede 4 franje SYDNEY-KOELJEN allen bezet. Te bezigtigen aan de Race Loots op het Koningsplein.

(279) HUNTER, HOUGHTON & CO.

HORLOGERIE. BIJOUTERIE.

M. THONNERIEUX

Prévient le public de Batavia, qu'il vient de joindre à son ATELIER d'HORLOGERIE, un ATELIER DE BIJOUTERIE, où il monte les bagues, boucles d'oreilles, etc., etc., et répare toutes espèces de BIJOUX.

De plus il vient de recevoir

Une Facture de Bijouterie de Paris,

composée de

bracelets, broches et bagues de fantaisie, chaînes et clefs de montres, breloques, médaillons et garnitures de boutons pour chemises, manchettes et gilets, assortiment de lunettes en argent et en or.

Réparations de Montres, Pendules et Boîtes à Musique.

Hôtel des Indes, N°. 60. (275)

OP DE SCHEEPSTIMMERWERF

VAN

J. LLOYD & Co.

(die twee goed ingerigte Kielligters op de reede hebben,)

zijn steeds verkrijgbaar de navolgende Artikelen:

tegen billijke prijzen.

Zweedsche Teer.	Spaansch groen.	IJzeren Schijven.
Amerikaansche „	Vriesch groen.	Gegoten ijzeren koussen.
Kool. „	Witte verf.	Houten schijven met koperen en ijzeren Bossen.
Harst.	Zwarte „	Toeban Leksteenen.
Breeuwerk.	Droog loodwit.	Steenkolen.
Pek.	„ Zinkwit.	Ankers.
Vilt en Huidpapier.	„ Geeloker.	Kettingen.
Huidkoper.	„ Kromaatgeel.	Patent Metallic Liquid.
Geel metaal.	Meubelvernis.	Sheating.
Huidspijkers.	Wagen „	Alle soorten van gemaakt en gegoten ijzer en koperwerk.
Breed Zink.	Gekookte Lijnolie.	Eene partij best Riga en Amerikaansche ... en Djatihout.
Smal „	Ongekookte „	Stevenlood.
Zinken Spijkers.	Verfkwasten.	Platlood.
Staafkoper.	Pompleer.	Glasruiten.
Plaatijzer.	Vlaggenlijnen.	Slijpsteenen.
Klinknagels.	Paardenlijnen.	Vulcanised Indien rubber packing Washers, en rings, voor stoommachines.
Rond ijzer.	Koperen deursloten.	
Vierkant ijzer.	IJzeren „	
Plat „	Koperen kastsloten.	
Hoek „	IJzeren „	
Band „	Windlkette ...	... van ...
Witte Lording.	Schuiven.	Aambeelden.
Geteerde „	Grendels.	Lange en korte riemen.
Schiemans Garen.	Hengsels.	Barometers.
Takel „	Koperen hengels.	Cemphersometer.
Zeil „	IJzeren „	Peilkompassen.
Hollandsch Zeildoek.	Spijkers.	Hang „
Engelsch „	Arakpompen.	Arimuth „
Russisch „	Watervaten.	Zeekaarten.
Carldoek.	Ballast schoppen.	Loglazen.
Hollandsch patent touwwerk.	Blokken van 1, 2, 3 schijven.	Dekglazen.
Russisch „	„ met IJzeren Strop.	Bankschroeven.
Manilla „	IJzeren Blokken.	Timmermans- en Smidsgereedschap.
Cair „	Kettings voor ligten van Machineriën.	
Bengaalsch „		
Vlaggendoek.		

(257)

VERLOTING

van alle de PAARDEN van de

CIRQUE EUROPÉEN

van de Heeren Berne en Schmidt,

benevens drie Dames-, zes Heeren-zadels en vier Tuigen en Hoofdstellen,

te zamen getaxeerd op eene waarde van *f* 16,300.

Zij aan wie een der *kunstpaarden* JULIE, DRAGON, FIGARO of PINTER zal ten deel vallen, zullen eene instructie voor de wijze van behandeling ontvangen.

De Loterij zal bestaan uit 652 loten, waarvan 22 prijzen, als:

N°. 1.	Het school- en kunstpaard JULIE.	N°. 8.	Het kunstpaard . . . . PINTER.
2.	Het schoolpaard . . . . DRAGON.	9.	Het manègepaard . . . . BELLA.
3.	Het school- en kunstpaard FIGARO.	10.	Een paard met bendie en tuig.
4.	Het school- en voltige paard AUSTRALIE.	11.	Een dito dito.
5.	Het manègepaard . . . . BELLOTE.	12.	Drie Damesadels.
6.	Het . . . . COQUETTE.	13.	Zes Heerenzadels.
7.	Het . . . . BLOCK.	14.	Vier tuigen en hoofdstellen.

De loten zijn à *f* 25,— te bekomen bij den boekhandelaar H. M. VAN DORP te *Batavia*, alsmede te *Samarang* bij den Heer G. C. T. VAN DORP, te *Soerabaya* bij de Heeren MARTENS & Co., te *Passaroean* bij de Heeren WEIJERMANS & Co., te *Djocjocarta* bij den Heer LAGARDÈRE, te *Soeracarta* bij den Heer A. BEKENS.

De trekking der loterij zal binnen eene maand plaats hebben, bij eene laatste voorstelling die nader door de dagbladen zal geannonceerd worden.

BERNE & SCHMIDT.

Batavia, Januarij 1858. (261)

NAGEMAAKTE SCHILDPADSOEP

op Donderdag den 4den Februarij bij

(279) F. PEREIRA.

MOCK TURTLE SOUP.

To be had on Thursday 4th February at the Tiffinhouse of

(278) F. PEREIRA.

EENE SUIKER FABRIEK

... Oosthoek te KOOP, tegen ... Voor verdere informatien adresseere men zich met franco brieven te *Bezoekie*, bij

(252) J. D. FRANSEN VAN DE PUTTE.

DELFTSCHE MUURTEGELTJES

Te koop bij

(274) T. CRONE VAN DER BEEK & Co.

TE KOOP

een span goedgedresseerde gezonde **Wagenpaarden** voor *f* 175.
Adres den heer
(272) H. M. VAN DORP.

TE HUUR

TWEE KAMERS en suite, op *Goenoeng Saharie* te bevragen bij
(289) H. MUTTER.

HOLLANDSCHE
TUIN- EN BLOEMZADEN

van de
Maatschappij van Land-en Tuinbouw *de Marne*, gevestigd te **WEHE.**

In commissie ontvangen en bij gesorteerde partijtjes te bekomen bij
(260) W. J. OLLAND.

Wordt Gevraagd

te *Batavia*, eene **EUROPESCHE VROUW**, tot assistentie in de huishouding, en ter oppassing van twee kinderen.
Letter S, Bureau *Java-Bode*.
(286)

WORDT GEVRAAGD:

een bekwame **Scheepsdoctor** of repatriërend geneesheer, voor eene reis naar Nederland.
Adres bij J. CEZARD & Co.
(246)

Op eenen fatsoenlijken stand,

wordt te KOOP gevraagd een HUIS en ERF voor eene prijs van *f* 10 à 15 duizend guldens.
Opgave Lett. X, den heer *H. M. van DORP* te Batavia. (271)

SPAARBANK.

Zitdagen 3 en 17 Februarij.
(280)

VERLOREN

Een **gouden bracelet,** gaande van *Rijswijk* naar *Weltevreden*, de eerlijke vinder zal worden beloond.
Adres aan den *uitgever* van den *Java-Bode*.
(26[illegible])

OP EEN INSTITUUT

voor jonge dames, te *Batavia*, wordt eene geëxamineerde onderwijzeres gevraagd. Men gelieve zich onder opgave der talen waarvoor het examen is afgelegd, met franco brieven onder de letters L. C. te adresseren aan den uitgever van dit blad.
BATAVIA, 27 *Januarij* 1858. (264)

TWEE EUROPESCHE DAMES

van goeden huize, van de Protestantsche Godsdienst, voorzien van goede getuigschriften, bieden zich aan als Gouvernantes. Zij geven grondig onderwijs in de Hollandsche en Fransche talen, het schrijven en rekenen, de aardrijkskunde en geschiedenis en in alle vrouwelijke handwerken, en voorts in de beginselen van het Engelsch.
Nadere informatien met *franko* brieven bij Mevrouw de Gravin *J. van den Bosch* te Pondok Gedée, bij Buitenzorg, of bij *Reijnst & Vinju* te Batavia.
(255)

De heer **G. H. Th. Stolte,** heeft onze generale procuratie.
SAMARANG, 15 *Januarij* 1858.
(243) WERMUTH & CO.

TAUCHNITZ-EDITION.

Dickens, Little Dorrit, Bleak House and other works complete; Mrs. **Stowe,** Dred; **Bulwer,** My Novel and other works complete; **Collins,** Hide and Seek; **Lever,** Tom Burke of ours; **Macauly,** History of England; Mrs. **Gore,** a life of lessons; **Thackeray,** Miscellanies and other works; **Ainsworth, Jerrold, James, Marryat, Scott** and a large collection of the best novels lately published.
All neatly bound,
(219) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Ontvangen:
Eene belangrijke factuur blanco Boeken in velerlei formaat.
(295)

JAVA-BODE.

HH. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het *eerste* halfjaar 1858 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den *ondergeteekende* kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, opdat hij in staat gesteld moge worden de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het eerste halfjaar:

voor Batavia.	*f* 12.50.
» Java	» 15.—.
» de Buitenbezittingen	» 17.50.
» Nederland	» 24.50.

Brieven *franco* aan
den Administrateur,
H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dit Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* en *G. C. T. van Dorp* te Samarang en *E. Fuhri & Co.* te Soerabaija.
BATAVIA, 2 *Januarij* 1858. (241)

BOEKHANDEL
VAN
H. M. VAN DORP te BATAVIA.

BELANGRIJKE NIEUWE BOEKWERKEN.

Rosenkranz, Göthe und seine Werke, 2e Ausgabe, 1856.
Lewis, « » « « 1e Theil.
Giebel, Tagesfragen aus der Naturgeschichte, zur Belehrung und Unterhaltung fur Jedermann, vorurtheilsfrei beleuchtet, 1857.
Volger, Erde und Ewigkeit. Die naturliche Geschichte der Erde als kreisender Entwicklungsgang im Gegensatze zur naturwidrigen Geologie der Revolutionen und Katastrophen, 1857.
Büchner, Natur und Geist, Gespräche zweier Freunde über den Materialismus und über die real-philosophischen Fragen der Gegenwart 1e Theil: Makrokosmos. 1857.
Krahmer, Handbuch der gerichtlichen Medizin, fur Aerzte und Juristen bearbeitet, 2e Auflage 1857.
Böcker, Lehrbuch der gerichtlichen Medicin, 2e aufl. mit Holzschnitte, 1857.
— Die Vergiftungen in forensischer und klinischer Beziehung, 1857.
Illustrirte Gartenzeitung 1857.
Figuier l'Année scientifique et industrielle 1e année 1857.
John Halifax, Gentleman. Tauchnitz. 2 vol.
Die Stadt und ihre Gewerbe. Ein Buch für Gewersleute und Freunde der Industrie, umfassend die Lehre von den Gewerbstoffen, wirkenden Kräften, Werkzeugen, Werkstätten, etc., etc.. 1857, 2 Theilen.
(245)

KONINKLIJK INSTITUUT
van Taal- Land- en Volkenkunde
van Nederl. Indië
te DELFT.

Heeren Leden van voormeld Instituut, worden beleefdelijk verzocht ten spoedigste aan de ondergeteekenden over te maken, de nog verschuldigde Contributie over 1856, 1857 en vroegere jaren, voor zooveel deze laatste nog achterstallig zijn.

Voorts wordt bekend gemaakt, dat dezer dagen bij ons ontvangen is het werk:

REIZEN EN ONDERZOEKINGEN
IN DEN
Indischen Archipel,
gedaan op last der Nederlandsch Indische Regering, tusschen de jaren 1828 en 1836, door
Dr. SAMUEL MULLER.
2 deelen met Kaarten en Platen.

Dit belangrijk werk is voor de Leden van het Instituut *gratis verkrijgbaar*. Voor de Leden buiten Batavia woonachtig tegen betaling van *f* 3 *franco* per post.

Voor het algemeen is het werk à *f* 12 in onzen handel te bekomen.

Bij verlangde toetreding tot het Lidmaatschap van het Instituut gelieve men daarvan opgave te doen, aan
De Correspondenten,
VAN HAREN NOMAN & KOLFF.
BATAVIA, *Januarij* 1858. (221)

BLOTTING-PAPER,
Engelsch Wit-Vloei-Papier

Ontvangen bij
(227) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Vertrekkende Personen.

J. N. J. Seuffert. (268)

HET VERTREK

VAN DE
KONINGIN DER NEDERLANDEN
is bepaald op Woensdag 3 Februarij.
De Directeuren der N. I. Stoomboot-Maatschappij.
(253) MACLAINE, WATSON & Co.

VOOR VRACHT EN PASSAGE

naar *Rembang* en *Soerabaija*: het Ned. Ind. Barkschip ***Java*** kapt. **J. Worthington.**
Adres bij de Agenten
DE WEERDT, RUYL & Co.
(256)

BATAVIA.

In den vroegen morgen van heden, kwam alhier ter reede het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, gezagvoerder E. Lewis, van *Singapore*. De stoomboot *Adventure* was aldaar aangekomen, doch had geene Europesche mail of afzonderlijke dagbladen uit *Bengalen* medegebragt.

Het eenig berigt, dat was aangebragt, luidde, dat de generaal Sir Colin Campbell, de opperbevelhebber van het Bengaalsche leger, te *Futtypore* een gevecht met de opstandelingen gehad en hen met groot verlies verslagen had. De zee-brigade, onder bevel van den dapperen kapitein Peel, was in verschillende schermutselingen met de insurgenten gewikkeld geweest, waarbij de laatste telkens het onderspit hadden gedolven.

— Met leedwezen wordt het overlijden van den Bisschop van *Calcutta*, Dr. Wilson, op den 2den Januarij jl., medegedeeld.

— Door de ontvangst der chinesche dagbladen tot den 15 Januarij loopende, zien wij ons nog in staat gesteld, het volgende mede te deelen:

De gouverneur-generaal wordt, aan boord van het hospitaalschip *Belleisle*, gevangen gehouden. In *Yeh's* Yamen is eene som van 150,000 dollars gevonden. Op den 8sten dezer is Pik-Kwei tot gouverneur van *Canton* benoemd en de Tartaarsche generaal in zijne betrekking hersteld. Het bestuur staat onder het protectoraat van drie commissarissen, t. w. kolonel Holloway, de Heer H. Parkes en kapitein de Chenez, van de Fransche marine. De blokkade van de rivier van *Canton* zal worden opgeheven en de stad in het bezit der geallieerden verblijven, tot dat een nieuw tractaat met den keizer gesloten is.

— Omtrent het wedervaren van het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, op deszelfs laatste reis van *Batavia* naar *Singapore*, vernamen wij het volgende: Den 12den dezer *Batavia* verlaten hebbende, ondervond deze boot buitengewoon sterke stroomen en N. W. wind. Op den avond van den 13den te *Muntok* aangekomen, nam zij aldaar kolen in en vertrok den volgenden middag van daar. De wind werd N. Oost en blies hevig en wies tegen den nacht tot een storm aan. Men zag zich verpligt, de op het dek zijnde goederen in zee te werpen om het schip te ligten, terwijl de vuren door het indringende water werden uitgedoofd, zoodat de machine stilstond. De zeilen werden weggeslagen en, aangezien er vrees bestond, dat de boot zoude zinken, hield men voor den wind landwaarts aan, om, ingeval van nood, het leven te kunnen redden. Des morgens van den 18den ankerde men bij *East Island*, waar het gelukte, door aanhoudend pompen, het water te verminderen en de machinekamer van water en steenkolen te ruimen. Na het schip aldus geklaard te hebben, vervolgde men de reis om het zuidelijk gedeelte van *Lingin* naar *Linga*, om aldaar water in te nemen, hetwelk door de Nederlandsche oorlogsbrik *De Haai* verstrekt werd. Hierna werd de reis naar *Singapore* voortgezet, alwaar men den 20sten aankwam. Aldaar werd de stoomboot in reparatie gebragt en op nieuw gekalefaterd, met welk werk dagelijks 120 man bezig waren.

De terugreis van *Singapore* naar *Batavia* werd in $3\frac{1}{2}$ etmalen afgelegd.

— Naar wij vernemen is de voorstelling in de Cirque Européen, op gisteren avond, zeer sterk bezocht geweest en heeft dus volkomen aan het doel, om de kunstrijders Tibbs en Chevallier, in de kosten hunner terugreize naar Europa te gemoet te komen, voldaan.

— Met waar genoegen deelen wij mede, dat, naar men ons verzekert, het onderwijs in Nederlandsch-Indië eene belangrijke uitbreiding te wachten staat. Het bestuur toch moet voornemens zijn, twee gymnasien, een te Batavia en een te Soerabaija, op te rigten, en men wil, dat de daartoe gevorderde Koninklijke goedkeuring bereids hier ontvangen is. Naar men ons mededeelde, zullen de leerlingen op die gymnasien tot een graad van wetenschap worden gebragt, welke hen in staat stelt, het examen, voor de toelating op de akademien vereischt, te kunnen afleggen.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 30 Januarij 1858, N°. 9.

— Van Meester-Cornelis vernemen wij, dat, in den nacht van Zaturdag, den 25sten dezer, ten 12 ure, de Europesche flankeur S........, van het 7de bataillon 6de compagnie, zich door een geweerschot van het leven heeft beroofd. De reden van dezen zelfmoord is onbekend.

— Laatstleden Zaturdag namiddag, ten 3 ure, waagde een der Inlandsche kanonniers bij het geweermakers-atelier te Meester-Cornelis zich in de rivier Tjiliwoeng terwijl een hevige stroom in dezelve stond, te baden met het droevig gevolg, dat hij wegdreef en verdronken is.

— Ook vernemen wij, dat, in de afgeloopene week, te Meester-Cornelis en te Bekasi zulke hevige regens zijn gevallen, dat men zich niet herinnert, die in jaren te hebben bijgewoond. In den volsten zin van het woord waren het plasregens, met slechts korte tusschenpoozen van droogte. Daarbij kwam dat de toevoer van water, uit verschillende bergstroomen, buitengewoon groot was. Op vele plaatsen, vooral in het Bekasische, zag men, zoo ver het oog reikte, niets dan eene zee, terwijl de wegen op eenige punten twee tot drie voeten onder water stonden.

Van den landeigenaar L. C. A. Gronovius en van andere ondernemers zijn praauwen van hare legplaatsen gerukt en weggedreven. Groote stapels brandhout en andere voorwerpen spoelden van de hooge oevers en verdwenen in den stroom. In vele kampongs zag men geen grond meer en de huizen waren geheel van water omringd. Op het oogenblik is het water op alle die plaatsen aan het zakken, terwijl de landbouwer voorspelt, dat deze watervloed eene algemeene vruchtbaarheid ten gevolge zal hebben.

— Volgens berigten uit het Ooster kwartier der Bataviasche Ommelanden, was het water, op den 25sten dezer, in de rivier Bekasi zoo hoog gestegen, dat al de zich op de bazar van dien naam bevindende, doch aldaar niet te huis behoorende personen, op die bazar hebben moeten overnachten, alzoo de overzetters, uit vrees voor ongelukken, het niet wagen durfden hen over te voeren. Volgens herinnering der oudste inwoners, was de rivier nooit zoo hoog gerezen.

De rivieren Tjitarum en Tjikarang waren mede zoo ver buiten hare oevers getreden, dat het water, twee posten ver, drie voet hoog op den grooten weg stond.

De van hout en bamboe gebouwde brug over de kali Djeroek, nabij Tjikarang, insgelijks op den grooten weg, was door het hooge water weg gedreven.

— De Inlander Saimoen, op de suikerfabriek Tjikarang arbeidende, was, na in de suikerriettuinen gewerkt te hebben, in de rivier van dien naam gaan baden, doch niet teruggekomen. Overal werd hij gezocht, doch men vond slechts zijne kleeding. Men vooronderstelt dat hij door den sterken stroom is mede gesleept; zijn lijk is echter nog niet gevonden.

— Twee inlanders, naar de sawahs gaande, werden door den bliksem getroffen. Een hunner, Ming genaamd, bleef op de plaats dood, doch de andere was door den slag slechts verdoofd en is weder hersteld.

— Op den 25sten dezer begaf zich de Chinees Jap-Soen van het land Babelan, met zijne praauw naar de bazar Tjilintjing, om rijst te verkoopen. Daar hij langs het bosch moest varen en wist, dat zich daarin vele wilde varkens ophielden, nam hij een geladen geweer in de praauw mede en borg dat onder een kadjangmat. Nabij de kampong Sembilangan gekomen, hoorde hij, dat er op dat gedierte jagt werd gemaakt en wilde zijn geweer te voorschijn halen. Terwijl hij het naar zich toetrok ging het eensklaps af, de kogel doorboorde zijne regterhand en drong onder den tepel tot in de linkerzijde door, waar dezelve is blijven zitten. Jap-Soen is dadelijk naar het stadsverband te Batavia overgebragt.

Den 15den December 1857 hebben te *Batavia* twee kweekelingen, afkomstig van *Menado*, en drie Javaansche, na hunne opleiding bij de geneeskundige school van het militaire hospitaal te *Weltevreden*, als doctor-djawa, examen afgelegd, zij zijn:

Samuel Ratumbuijsang en *Joseph Woeloer*, beiden van *Menado*,
Agoes Kantong, uit *Banjoemaas*,
Mas *Soero Redjo*, uit *Kadoe*, en
Koedoes, van *Batavia*.

Den 16den daaraanvolgende zijn in de *verloskunde* geëxamineerd zes vrouwen, die bij het verloskundig gesticht van hetzelfde hospitaal zijn opgeleid tot vroedvrouwen, zij zijn:

Beurg en *Aminah*, beiden van *Buitenzorg*,
Mas *Sedjo*, van *Cheribon*,
Kopi, van *Patjitan*,
Aligonda Kuring, en
Amarante Matheos, beiden van *Menado*.

Kediri. — In den namiddag van den 6den dezer, zijn van een 25tal huizen in de dessa *Bayoesan*, regentschap *Ngrowo*, door een windhoos eenige omgeslagen en de overige zwaar beschadigd, terwijl ongeveer 100 vruchtboomen zijn uit den grond gerukt.

Bij die gelegenheid heeft een Inlander het leven verloren en werd een Inlandsch meisje gewond.

Lampongsche Distrikten. — Gedurende de maand December 1857, had men hier verscheidene dagen achtereen groote droogte, afgewisseld door regenbuijen.

De handel was nog al levendig.

Te *Telok-Betong* liepen binnen 23 handelspraauwen van de kustplaatsen in de *Lampongs*, 18 van *Java* en 4 van *Singapoera*, terwijl van daar vertrokken 29 handelspraauwen naar de kustplaatsen en 25 naar *Java*.

Gedurende die maand werd te *Telok-Betong* ingevoerd: *f* 4000:— zilveren munt, 539 pikols rijst, 43 pikols suiker, 46 pikols oebies, 3 pikols gambier, 4 pikols klapperolie, benevens eene belangrijke hoeveelheid aardewerk, kramerijen, manufacturen-, koper- en ijzerwaren en andere goederen.

Uitgevoerd werd: *f* 2500:— zilveren munt, *f* 445:— papier geld, 366 pikols gom-élastiek, 350 pikols harst, 189 pikols zwarte peper, 58 pikols koffij, 29 pikols boomwol, 200 pikols boombast, 165 pikols trassi, 17 pikols siamsch geld, 1 pikol was, 114 bossen bindrotting, 2700 klappers.

(*Jav. Cour.*)

NEDERLAND.

De raad van bestuur van 's rijks museum te Amsterdam heeft, in het belang van het algemeen, eenen zeer prijzenswaardigen maatregel genomen. Volgens het reglement, door dezen raad van bestuur vastgesteld en openbaar gemaakt, wordt het museum en het prentcabinet, onder de noodige voorzorgen en toezigt, van 10 ure des morgens tot drie ure des namiddags, ter kostelooze bezigtiging, voor een ieder opengesteld en het studeren en copieren naar de schilderijen en prenten aan een ieder vrijgelaten.

— In den nacht van 13 op 14 November, overleed te Lisse de kunstschilder Cornelis Kruseman, commandeur der orde van de Eikenkroon, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw. Gedurende zijne lange kunstenaars loopbaan, die hij reeds jong intrad, schilderde hij een tal van stukken. Tweemalen bezocht hij Italie, en door de karakteristieke, oorspronkelijke wijze, waarop hij sujetten uit dat land door zijn penseel wist te vertolken, verwierf hij zich den naam van den *Italiaanschen* Kruseman. Als portretschilder muntte hij uit en hij beoefende dat genre, zoowel hier te lande als in den vreemde. Maar zijne lievelingstudie was de historische en bijbelsche kunst, die hij langen tijd in Nederland schier alleen vertegenwoordigde. Algemeen bekend zijn dan ook zijn *slag by Bautersem*, zijn *afscheid door Philips II van den Prins van Oranje genomen*, zijn *Johannes de Dooper* en eindelijk de vier pendanten: de *Ecce Homo*, de *Kruisdraging*, de *Maria en Martha* en de *Kinderzegening*.

Tot het laatst zijns levens bleven hem zijne liefde tot de kunst en zijn meer dan gewone ijver bij; ten bewijze daarvan kan niet alleen strekken de *Madonna met het Kind*, eene schilderij, die nog in het jongst verloopen voorjaar op de Haagsche tentoonstelling prijkte, maar ook eene teekening met potlood, op ongewoon groote schaal, ontleend aan Spreuken XVII: vs. 1, waarvan men de schoone conceptie en eigenaardige uitvoering op de tegenwoordige tentoonstelling van *Arti et Amicitiae* te Amsterdam kan bewonderen.

De naam van Kruseman zal zeker eene eervolle plaats blijven innemen in de geschiedenis van onze kunst, gedurende de laatste dertig jaren, en het dorpje, waar hij zijn veel bewogen leven eindigde, mag er gewis fier op wezen, als de asch van den eenmaal zoo gevierden schilder in zijn nederig kerkhof rusten zal!

ENGELAND.

De hier te Londen gevestigde groote Fransche kok Soyer, die, gelijk men zich herinnert, tijdens den Russischen oorlog naar de Krim is getogen, om voor de tafel der Britsche officieren te zorgen, heeft de eigenaren van den Leviathan verzocht, hem te vergunnen, zoodra dit schip zal zijn te water gebragt, een groot aantal zijner landgenooten, die zich geen denkbeeld van zulk reuzenschip kunnen vormen, op het dek te onthalen, en wel in iedere schoorsteenpijp 100 en in iedere raderkast 500. Wordt dit zonderling verzoek toegestaan, alsdan biedt hij gratis zijne dienst daarbij aan.

— Een brief van de echtgenoot van een officier van gezondheid, gedagteekend uit Burdwan in Indië, 8 Oct., behelst ijzingwekkende bijzonderheden van de onmenschelijke wreedheid des ouden Konings van Delhi. Zoo had hij onder anderen 23 fatsoenlijke vrouwen eerst in zijne tegenwoordigheid de schandelijkste beleedigingen doen ondergaan, en ze vervolgens tot zwaren arbeid veroordeeld, waarbij zij niets anders dan paardenvoeder en vuil water mogten nuttigen. Toen echter de Engelschen voor de wallen der stad verschenen, deed het grijze monster zijne slagtoffers andermaal voor zich brengen, ze in stukken houwen en de verminkte lijken op de straat werpen. De Engelsche soldaten hadden verzocht, dat de onmensch hun zoude worden uitgeleverd, maar gelijk men weet is dit verlangen niet ingewilligd en werd hem het leven geschonken.

— Ten einde de depôts eenigzins te ontheffen van de recruten, die van alle kanten toestroomen, zullen in de volgende maand weder 1000 man naar Indië worden ingescheept; men is inmiddels ijverig bezig hen te onderwijzen in het gebruik van de minié-buks.

— De koningin heeft den 19den November de drie gezanten van den eersten en van den tweeden Koning van Siam ontvangen. Die personaadjen waren van een talrijken stoet vergezeld. Zij boden in de eerste plaats eigenhandige brieven hunner vorsten aan, die met vergulde letters op perkament waren geschreven. Voorts boden zij de volgende geschenken aan, die bijeengenomen een schat van bijna onberekenbare waarde vormen: 1°. Een Oostersche kroon van massief, hier en daar geëmailleerd goud, rijk met diamanten, smaragden en robijnen versierd; 2°. een gouden halsband, met robijnen letterlijk als bezaaid; 3°. een groote ster van goud en juweelen; 4°. een staf, met diamanten en vele andere kostbare gesteenten ingelegd; 5°. een ceintuur van massief goud, met robijnen als het ware overladen; 6°. een troon; 7°. een witte schelp, buitengewoon zeldzaam en kostbaar; 8°. een schenkblad en drinkbeker, geheel van agaatsteen; een draagstoel, een zadel en toom van hoogen prijs; 9°. zes regenschermen met gouden borduursels; 10°. gouden dozen en drinkschalen; 11°. zilveren borden met gouden versierselen; 12° een zilveren trom; 13°. eene schilderij, welke het hof van Siam voorstelt—en wijders eene menigte andere zeldzaamheden van groote waarde. Vervolgens heeft de eerste Siamesche gezant, bij name Phra-Bard Somdetch Phra-Paramendr.-Maha-Mongkut, als vertegenwoordigende den eersten Koning van Siam, en Phra-Bard-Somdetch-Phra-Pwerendr.-Rameso-Mahiswareso, als representant van den tweeden Koning van Siam, der Koningin een adres overhandigd, waarin beide vorsten haar verzoeken hunne geschenken en hunne hulde wel te willen aannemen, even als de betuigingen der vriendschap, die zij voor haar koesteren. Koningin Victoria heeft op een en ander op de meest welwillende wijze geantwoord, en heeft ten slotte aan de Siamesche gezanten een collation in de Waterloo-galerij aangeboden.

— Men wil weten, dat het tot de plannen der regering ten opzigte van Indië behoort, om het stelsel van aanhechting der voortaan aldaar te bezetten landen te laten varen, naardien de ondervinding geleerd heeft, dat die inlandsche vorsten, welke niet van hun gezag beroofd zijn, onze beste vrienden gebleven, die daarentegen, met welke dit geschied is, onze bitterste tegenstanders geworden zijn. Ook zoude het voornemen, om onze Koningin tot Keizerin van Indië te verklaren en het bewind over die gewesten onmiddellijk in de handen der kroon te stellen, nog geenszins zijn opgegeven, zonder daarom de hooge ambtenaren der Oost-Indische Compagnie, wier ondervinding in de toekomst van nut kan zijn, geheel op te offeren.

FRANKRIJK.

In navolging van Engeland, dat, zoo als bekend is, aan den keizer van Japan een stoomjagt heeft ten geschenke gegeven, zal Frankrijk aan dien vorst als geschenk zenden eene groote hoeveelheid wapens van verschillende soort, benevens eene halve batterij naar het stelsel van keizer Napoleon vervaardigd.

— De heer Abbatucci, grootzegelbewaarder (minister van justitie), welke betrekking hij sedert 22 Januarij 1852 vervulde, is eergisteren overleden.

— Te St. Denis is voor eenigen tijd eene zonderlinge proef genomen. Door middel namelijk van een door den heer Bullot uitgevonden toestel, waarin de electriciteit de eenige werkende kracht was, werd in vijf minuten en tien seconden een stuk ossenvleesch van zes pond gekookt. Zoo wel het vleesch als de bouillon bleken uitmuntend van smaak te zijn.

— Aan de posterijen zijn eenige beambten gearresteerd, die zich schuldig maakten aan het ontvreemden van brieven met geldswaarden. Een hunner werd op heeter daad betrapt. Toen men hem onderzocht vond men hem voorzien van een gordel, die 60,000 frs. bevatte en dien hij nooit aflegde. Een ander, die 30 jaren dienst had, werd van het verbreken van zegels en diefstal overtuigd.

DUITSCHLAND.

Weenen 15 *Nov*. Heden is het *St. Leopold*, de feestdag van den beschermheilige van Neder-Oostenrijk. Voorheen begaf zich de gansche bevolking naar den voet van den berg, die amphitheatersgewijze deze hoofdstad omringt. Dáár verheft zich het indrukwekkend klooster Klosterneuburg, in 1114 door den markgraaf van Oostenrijk *St Leopold* gesticht. De tijden zijn wel veranderd: van dat schoone volksfeest is schier niets overgebleven dan de herinnering.

— Onze staatkundige toestand zweeft nog altijd in het onzekere. In weerwil der onwederspreekelijke toenadering, die tusschen *Oostenrijk* en *Pruissen* heeft plaats gehad, ontbreekt het wederzijdsch vertrouwen; men slaat elkander gade, trotseert elkander en durft niet onverschrokken voorwaarts treden. Onze vriendschap met Pruissen heeft hare rustpunten en die zijn noodlottig. Daarenboven mag niet vergeten worden, dat de onlangs in *Pruissen* plaats gehad hebbende verandering in het gebied ons mede regtstreeks aangaat.

Voorheen was de geringe ijverzucht tusschen de beide Duitsche mogendheden slechts van secondair gewigt; men kende het spel van zijn tegenstander, voorzag den slag en weerde dien af. Thans echter staan wij voor het onbekende, want wij hebben nog geene gelegenheid gehad de bedoelingen van den verheven persoon, die aan het hoofd der zaken staat, te leeren kennen en te doorgronden.

Wel is waar vreest men niet ernstig, dat Pruissen in de zaak van Holstein zich van ons zal afscheiden, of dat het ons gewigtige moeijelijkheden omtrent den Donau zal in den weg leggen, doch met voorziet dat, op het gebied der inwendige kwesties van den Duitschen bond, de oude ijverzucht heviger dan ooit herboren zal worden. Daar zullen wij het volhardend verzet van Pruissen ontmoeten in de kwestie omtrent de vereeniging van het tolverbond van *Oostenrijk* met *Duitschland*. Men verzekert, dat *Pruissen* niet vreemd is aan de openbare

slukken, die gereed worden gemaakt en bestemd zijn, om de zoogenaamde noodlottige gevolgen van *Oostenrijks* opname in die vereeniging aan te toonen.

De nieuwe staat van zaken in *Pruissen* zal voorzeker de oude betrekking tusschen de hoven van *Berlijn* in *St. Petersburg* diep treffen en de sympathie, die, in iedere omstandigheid, voortdurend die betrekkingen kenteekende, plaats maken voor eene achterhoudendheid en misschien trapsgewijze verwijdering, die niet nalaten zullen invloed uitteoefenen op de nieuwe verbindtenissen en naauwere vereeniging der Europesche mogendheden.

— De bisschop van Brunn heeft, bij eene, op 1 Nov. afgekondigde, kennisgeving, de genezing van een meisje, dat aan eene oogziekte leed en in de stichting der barmhartige zusters ter dier stede verpleegd werd, voor een *wonder* verklaard. In dit curieuse stuk, hetwelk in de *Oestd. P.* in zijn geheel is opgenomen, wordt medegedeeld, dat het bewuste meisje het gebruik harer oogen herkregen heeft, nadat het een fleschje met olie van de H. Walburgis geloovig aan den mond bragt en kuste; tevens wordt door den bisschop de aandacht der geloovigen gevestigd op de groote wonderdadige H. Walburgis.

— De *Triester Ztg.* is opgevuld met bijzonderheden omtrent den heer de Lesseps en zijn belangrijk plan, tot het graven van een Suez-kanaal. Dat blad meldt ook als eene bijzonderheid, dat de beroemde vriend van A. von Humbold, de geleerde reiziger in het Oosten U. J. Seetzen, (geb. in 1767) zich reeds voor 50 jaren over het Suez-kanaal, geheel als een lid der internationale commissie, heeft uitgelaten. De heer de Lesseps, die zich te Triëst bevindt, doch heden van daar zal vertrekken naar Griekenland, is aldaar door den stedehouder baron v. Mertens, op eene feestelijke wijze, onthaald en zoowel door dezen als de genoodigde aanzienlijke leden van den handel, met geestdrift begroet. Onder de uitgebragte toasten was er een ten slotte van den baron Mertens op den Keizer der Franschen, als den magtigsten ondersteuner van het Suez-kanaal.

— Omtrent het berigt, betreffende het protesteren van Oostenrijk, Frankrijk en Engeland tegen de beperking der vrije scheepvaart aan de Aziatische kusten, meldt men van eene geloofwaardige zijde, dat onze regering alleen door onzen gezant te Petersburg omtrent deze zaak ophelderingen heeft verzocht; hetzelfde is ook van wege Frankrijk en Engeland geschied en Prins Gortschakoff heeft verklaard, dat de Russische maatregel ten dezen aanzien slechts tijdelijk is, en dat Rusland zich geenszins aan het Parijsche vredesverdrag wil onttrekken. Waarschijnlijk zal dus deze zaak geene verdere moeijelijkheden opleveren.

— Het berigt, dat prins Schwarzenberg en graaf Coronini in de Donau-Vorstendommen zouden binnenrukken, wordt van een goed onderrigte zijde stellig tegengesproken, daar dit bepaaldelijk in strijd zoude zijn met art. 27 van het Parijsche vredesverdrag.

— De vermindering van ons leger is, sedert den 17den dezer, wat de cavallerie betreft, door een keizerlijk besluit vastgesteld en bedraagt bij dit kostbaar corps nagenoeg 5000 man en paarden. Tevens zijn de bevorderingen in de lagere officiersbetrekkingen voorloopig gestaakt. Een soortgelijke maatregel wordt ook voor de infanterie verwacht.

— Onze Nimrods (zoo schrijft men uit M. Basarhely) zetten den verdelgingsoorlog tegen de beeren, die in onze gebergten hun verblijf houden, onvermoeid voort. Eenige weken geleden zijn bij Szovata, in de nabijheid van Parajd, een oude en twee jonge beeren neêrgeschoten, en dezer dagen heeft de heer Franz Macskäsi, in de Gorgenijsche Alpen, waar twee jaren geleden 32 beeren geveld werden, in gezelschap van graaf Samuel Teleki (denzelfden, die eens met een beer om leven of dood gevochten heeft) en van den baron Kol. Kemény eene heerenjagt aangelegd. Eene drievoudige beerenhuid was de trophee, waarvan echter de derde niet gemakkelijk gekocht werd. Het beest, dat haar droeg, een dier van kolossale grootte, kwam op de drie jagers, die niet ver van elkander stonden, aansnellen. De heer Mackäsi schoot het eerst; de kogel vloog het dier door de borst en kwam achter weder uit; de bekomene gapende wonde deed echter het dier niet nedertuimelen, maar het wendde zich nu tegen zijnen aanvaller, terwijl het zijn pad met bloedsporen teekende. In dit gevaarlijke oogenblik, schoot ook de baron Kemény zijn geweer af en verbrijzelde een der klaauwen van den beer, hetgeen evenwel weinig baatte, want, ofschoon met dien poot hinkende, zag hij daardoor niet van zijn plan af, om zijn doel te vervolgen. Dit alles was het werk van eenige seconden, binnen welken tijd de beer den heer Macskäsi reeds zoo nabij kwam, dat dezen niets anders overbleef dan rondom den boomstam, achter welken hij gesprongen was, eene soort van dans uit te voeren met het hem vervolgende ondier. Reeds had hij tot achtmaal toe den onvrijwilligen hardloop rondom den boom gedaan, toen hij gewaar werd, dat de graaf Teleki met den buks op den beer had aangelegd, maar niet goed schieten kon, uit vrees den heer Macskäsi te treffen; daarom sprong deze plotseling ter zijde; de beer ziet naar hem om en wordt den graaf gewaar, die op hem aangelegd heeft; nu stort hij op dezen los, maar eer hij nog zijn doel bereikt, ontvangt hij drie schoten in het lijf, welke de drie jagtgezellen hem gelijktijdig hadden toegezonden. Nog houdt hij zich staande, doch de overmagt van zijne aanvallers bemerkende, ziet hij van den verderen aanval af en wil zijne biezen pakken. Inmiddels echter waren ook de drijvers genaderd, die hem met nog zeven kogels het levenslicht uitbliezen.

SPANJE.

De tegenwoordige Spaansche regering heeft een teeken van leven gegeven en 18 burgerlijke gouverneurs afgezet, die zich al te gewillig getoond hadden, om de willekeurige maatregelen van den heer de Nocedal uit te voeren. Zij zijn voor het grootste gedeelte door liberalen vervangen. Men brengt dit in verband met een gerucht, volgens hetwelk eene toenadering tusschen het ministerie en de Vicalvaristen zoo zijn tot stand gekomen.

— Men verneemt tot nu toe niets naders betreffende de zamenzwering, die te Barcelona ontdekt zou zijn. Al wat men weet is, dat talrijke arrestatien hebben plaats gehad en dat de krijgsraad verschillende personen ter dood heeft veroordeeld.

RUSLAND.

CAUCASIE.

Naarvolgens het dagblad *de Caucasus*, deelen wij de volgende berigten der Russische militaire linie kortelijk mede.

Op de regterflank der militaire linie van Caucasie, wordt het opwerpen der groote versterkingen van Maïkop en Atakum voleindigd. Grootendeels zijn zij reeds met geschut bezet en voor den winter met levensbehoeften voorzien.

Na eenige vruchtelooze pogingen, die zij beproefden, om het bouwen der forten te beletten, hielden de bergvolken gedurende geruimen tijd hun schutgevaarte op grooten afstand, doch, het nuttelooze dier pogingen ontwarende, zagen zij daarvan eindelijk af.

De binnenlandsche oorlogen tusschen de verschillende stammen der Tcherkersen worden voortdurend met de grootste verbittering gevoerd. Talrijke en bloedige ontmoetingen hebben tusschen de oorlogvoerende horden plaats gehad en ieder harer bezigt allerlei listen, om het aantal harer aanhangers te vermeerderen. Zoo verspreidde bijv. Sefer-Bey, op het einde der maand Augustus, het gerucht, dat 1000 Europeanen, komende uit Turkije, te Gélendjik uit het gebergte zouden afdalen. Het journaal van Constantinopel heeft alleen een dergelijken ui bij Sefer-Bey kunnen doen opwellen.

Op de linkerflank hebben de Russische troepen verscheidene strooptogten in de aouls der naburige, nog niet onderworpen horden ondernomen. De luitenant-kolonel Belik werd door den luitenant-generaal Evdokimoff gelast, eene expeditie in de velden van Adji-Mira, aan de overzijde der rivier Argoun gelegen, te doen. De Russische troepen staken de rivier over en ligtten al de kudden op, die in de uitgestrekte vlakte van Adji-Mira graasden.

Terwijl de Russen met hunnen buit terugtrokken, wilde een sterke troep bergvolken, op het oogenblik dat het detachement de rivier weder overstak, toegesneld, de kudden hernemen en viel de soldaten van den luitenant-kolonel Belik aan. De kozakken deden een schitterende charge, wierpen den vijand overhoop en de Russen bereikten ongehinderd hun kampement. De bergvolken verloren in die ontmoeting twee hunner beroemdste krijgsmannen, Artsou en Kadijr, die door hunne dapperheid een grooten naam in het gebergte verworven hadden.

Den 7/19 September deed de Luitenant kolonel Belik een tweeden strooptogt. Deze maal marscheerde hij tegen de kleine-Tchetchnin en tastte de aoul Pachnia aan. Bij hun terugkeeren werden de Russen door een troep van 500 berglieden, onder het bevel van Sabdoulla in persoon, aangevallen. De ongelijkheid van het terrein benuttigende, tastte Sabdoulla de Russen moedig aan, doch de kozakken en miliciens, waaruit het corps der expeditie bestond, gingen den vijand te gemoet, wierpen hem overhoop en vervolgden hem, alles zonder mededoogen neersabelende. Het verlies der Tchetcheners is zeer groot. Een hunner opperhoofden en vier muriden sneuvelden. Sabdoulla werd, gevaarlijk gekwetst, door de zijnen weggedragen. Het gerucht loopt, dat hij aan zijne wonden is overleden.

In de Caspische landen wordt de positie van Chamil hoe langer zoo meer onzeker. Zich niet in het Salahavsche kunnende staande houden, heeft hij zich naar *Dargo* begeven. Het grootste gedeelte der bevolking van Salatav, zeer onvergenoegd over den ellendigen toestand, waarin Chamil haar heeft achtergelaten, heeft zich gehaast het Russische gezag te erkennen.

De generaal Prins Orbelian zond den generaal majoor Volkoff, aan het hoofd van een sterk detachement, de Salatavsche familien, die zich reeds op marsch hadden begeven, om tot de Russen overtekomen, te gemoet. Van zijn kant vervolgde de luitenant van Chamil, Abaker-Debir, de vlugtelingen, haalde hen in en ging een hevig geweervuur met hen aan.

De generaal Volkoff snelde op dat schieten toe en joeg den troep van Naïb op de vlugt. De berglieden verloren in die ontmoeting Joussouf van *Dijlijm* en Ghebek, vroeger Naïb van *Salatav*. In den morgen van 30 Augustus (11 September) kwamen 40 Salatavsche huisgezinnen in het Russische kamp aan, en werden van nabij door 116 andere vlugtelingen gevolgd. Met verwondering bespeurde men den vermaarden Djamal, een der innigste vrienden van Chamil, onder de laatsten; verscheidenen der zonen van Djamal volgden hun vader.

Het voorbeeld van Naib Djamal, wiens naauwe betrekking tot het beruchte hoofd der bergvolken zoo zeer bekend is, heeft in het gansche land van *Salatav* een grooten indruk te weeg gebragt. Sedert dat oogenblik vermeerdert het aantal vlugtelingen onophoudelijk en de rijen der aanhangers van Naïb Abaker-Debir worden van dag tot dag dunner.

TURKIJE.

De berigten uit Turkije luiden zeer belangrijk. Er heerscht eene bedenkelijke spanning langs den geheelen grensgordel, die zich van de Zwarte tot de Adriatische Zee uitstrekt, in Moldau-Walachije, Servie, Bosnie en Montenegro. Van opmerkelijke beteekenis zijn vooral de omstandigheden van den jongsten tijd in de drie Donau-vorstendommen. Voor het geval, dat aldaar de opgewondene partijen tot buitensporigheden komen, heeft men reeds maatregelen genomen. Omar Pacha is naar de Donau-vorstendommen bestemd en zal die eventueel bezetten. Dit zoude voor Oostenrijk en ongetwijfeld ook voor Rusland een teeken zijn, om ook daar binnen te rukken. Wat Oostenrijk betreft, hebben de desbetreffende legerhoofden, Graaf Coronini en Prins K. Schwarzenburg, reeds eventuele instructien ontvangen, tot binnentrekken vooreerst in Klein Walachije. In Servie staan de zaken niet minder hagchelijk. Wutschitsch zoowel, die zich nog te Weenen ophoudt, als ook Garatschonin, hebben aldaar zeer grooten aanhang. De vorst van Servie zal eene zware taak hebben. In Servie is eene partij, de Russische namelijk, welke den te Petersburg opgevoeden zoon van den tegenwoordigen vorst op den troon wil verheffen.

AMERIKA.

De *New-York Times* spreekt van de mogelijkheid van nieuwe verwikkelingen in Centraal-Amerika, daar een officier in dienst van Costa Rica, op last zijner regering, de San *Juan-rivier* moet hebben bezet. Hij had aan de autoriteiten van Greytown kennis gegeven van den blokkadetoestand en aan alle vaartuigen van Nicaragua verboden de rivier af te varen. Als aanleiding hiervan wordt opgegeven, dat Walker een nieuwen inval in Nicaragua op het oog heeft en dat een leger van Costa Rica slechts in staat is de republiek te verdedigen. Van den anderen kant wil men weten, dat Walker alle plannen op een vrijbuiterstogt heeft opgegeven.

— De befaamde Lola Montez heeft in Canada eene voorlezing gehouden over de schoone vrouwen en sprak bij deze gelegenheid een goed woord; namelijk, dat er drie middelen zijn, om de schoonheid te behouden, zindelijkheid, matigheid en werkzaamheid, terwijl al de overige schoonheidsmiddelen niets waard zijn. Tot de behulpmiddelen voor de schoonheid der vrouw rekende zij ook de kalmte des gemoeds. Zal men Lola Montez naar hare woorden beoordeelen?

ZUID-AMERIKA.

Tijdingen uit Brazilie melden, dat de ontvangsten der tolkantoren eene aanzienlijke vermeerdering aantoonden, sedert het tarief met 1 Julij jl. verlaagd is geworden. Alleen in de haven van Rio bedroeg de vermeerdering, in $3^1/_2$ maand, omstreeks een half milioen gulden. De schatkist was dien ten gevolge in een zeer gunstigen toestand. Welke eene uitwerking de financiële krisis in de Ver. Staten op Brazilie zou uitoefenen, wist men niet, daar de tijdingen niet zoo ver loopen.

— Men zeide bij voorduring, dat Buenos-Ayres in den bond der Argentijnsche confederatie zou treden.

— Het geschil tusschen Brazilie en Paraguay, wegens het niet nakomen van het scheepvaartverdrag door laatstgemelden staat, scheen niet langs den weg der schikking uit den weg te zullen worden geruimd. De president Lopez had eene stoombootdienst tusschen Assomption, de hoofdstad der republiek, en de Braziliaansche haven Albukerque tot stand gebragt, welke maatregel in Brazilie beschouwd werd niet als een middel, om de vrije scheepvaart op de rivier Paraguay te verzekeren, zoo als de bepalingen van het tractaat voorschreven, maar als een middel om goed bekend te worden met de gesteldheid van de provincie Grosso Matta, iets hetgeen Lopez zeer van dienst kon zijn, ingeval het tot een oorlog tusschen Paraguay en Brazilie mogt komen.

EGYPTE,

Uit Cairo meldt men, dat de heer Negrelli aldaar den 3den Nov. is aangekomen, en dat hij den 5den Nov. reeds, op eene plegtige wijze, de geschenken van den aartshertog Ferdinand Max aan den Onderkoning heeft overhandigd. Er worden groote toebereidselen aldaar gemaakt voor de ontvangst van prins Napoleon, die de gast van den Onderkoning zal zijn. Said-Pacha heeft de belasting op elk Feddairland verhoogd, om zijne steeds ledige kassen te vullen. De beroemde oudheidkundige Mariette was uit Parijs te Cairo aangekomen, met het doel om de door hem gedane opdelvingen, vooral in het beroemde Serapion en de Apisgraven, aan prins Napoleon te vertoonen. Ook verwacht men aldaar dr. Brugsch uit Berlijn. De aanwezigheid van beide geleerden en vrienden in Egypte meent men, dat met wetenschappelijke onderzoekingen in verband staan.

MADAGASCAR.

De bekende reizigster, Mevr. Ida Pfeiffer, heeft, onder dagteekening van den 23 Junij ll, te *Tananariva* op het eiland *Madagascar*, een brief geschreven, waaruit blijkt, dat zij er zeer wel ontvangen en volkomen tevreden was. Aan het hof, waar zij was uitgenoodigd, had zij door haar klavierspel groot genoegen verschaft; als een blijk van welgevallen had de Koningin haar eene menigte gevogelte en eijeren doen toekomen.

BRITSCH-INDIË.

Het is welligt niet algemeen bekend, zegt een dagblad van Calcutta, dat uit de mijnen van Golconda oorspronkelijk twee groote edele steenen zijn opgedolven, die den naam ontvingen van *Koh-i-Noor* en *Koh-i-Toor*, terwijl zij van gelijke waarde werden gehouden. De geschiedenis van eerstgenoemde is genoeg bekend; nadat hij allerlei wisselingen en lotgevallen had ondergaan, is hij ten laatste in handen van onze Koningin Victoria geraakt. De ander bevindt zich, naar men gelooft, nog in het bezit van de Koninklijke familie van Delhi, door wie hij op eene verborgene plaats in de onderaardsche Tijkhana wordt bewaard. Men zal waarschijnlijk alle middelen in het werk stellen, om dit kostbaar voorwerp te ontdekken.

CHINA.

In onze vorige nommers deelden wij de bestorming en inname der stad *Canton*, door de vereenigde Engelsche en Fransche magten, mede. Door de ontvangst van de China mail van 7 Januarij, zien wij ons in staat gesteld, onzen lezers eenige nadere tijdingen deswege te geven.

De luitenant Butler van de *Hornet* werd gewond en de midshipman van de *Sans-Pareil*, Henry Thompson genaamd, gedood. De Franschen verloren aan gewonden en gekwetsen omstreeks 20 man. De gewonden zijn naar het hospitaal te *Macao* vervoerd en den 2den dezer aldaar aangekomen.

Sinds de inname der stad, doen de geallieerden de oude vestingwerken springen en verzekeren hunne positie tegen een aanval der Chinezen, die echter blijken geven niet langer vechtensgezind te zijn en ons ongemoeid laten.

Intusschen plunderen troepen van chinesche roovers de stad en zijn de inwoners genoodzaakt, zich gewapender hand tegen hen te verdedigen. De luitenant Hallowes van den *Bustard* wordt gezegd ter naauwer-

mood aan den dood ontsnapt te zijn, bij gelegenheid, dat hij een zijdewinkel tegen plundering wilde vrijwaren. Hij werd echter gelukkig door kapitein Hall bijgesprongen en gered. De roovers drongen, door het dak, een pandjeshuis binnen, en daar dit door onze mariniers, die ieder, welke zich vertoonde, nederschoten, bewaakt werd, kropen dozijnen bij dozijnen, gelijk mieren, door het dak binnen, zich aan het gevaar blootstellende, om eenigen buit te behalen.

— Een ongelukkig voorval heeft 5 onzer zeelieden het leven gekost en 16 hunner meestal doodelijk gewond. Er was eenig buskruid ontdekt, hetwelk men bezig was te vervoeren, toen een beschonken marinier, met eene brandende pijp in den mond, voorbijging. Toen de zeelieden hem toeriepen uit den weg te gaan, schrikte hij en wierp de pijp weg, die dadelijk het kruid deed ontbranden. In een nabijzijnd gebouw, waarbij zich Commodore *Elliot* en eenige officieren zijner brigade bevonden, waren een 20 à 30 open vaten kruid aanwezig; gelukkig dat de vlam niet naar daar oversloeg, dewijl en alsdan een honderdtal levens zouden verloren zijn gegaan.

— Het koeliecorps heeft zich uitmuntend gedragen. Men heeft uit hen eenige sergeanten en korporaals benoemd, om als opzieners dienst te verrigten en deze vervullen met ijver hunne taak. Het is aardig om te zien hoe de zeebrigade, die provisien naar hunne kameraden in de stad brengt, alle ledigloopende Chinezen opvat en hen dwingt de levensmiddelen te dragen. Elk in de stad gevonden paard wordt tot pakdier gebezigd.

— Bij het innemen der stad zijn een 200 tal muitelingen uit de gevangenis verlost en van rijst voorzien. Zij droegen allen een groenen bandelier, welken zij echter, bij het vertrek uit de gevangenis, afwierpen, in de vrees door de mandarijnen herkend en op nieuw gevat te worden.

— In den namiddag van den 1sten Januarij, trok een groote stoet, in wiens midden Lord Elgin en Baron le Gros, vergezeld van de admiraals Seymour en le Genouilly en generaal Straubenzee zich bevonden, in statigen optogt rond en in de stad, onder het bulderen van een koninklijk saluut van de geallieerde escaders, en werd alstoen *Canton* formeel in bezit genomen.

— Groote hoopen chinesche lijken werden onbegraven nabij de stad gevonden. Niet de minste gemeenschap heeft met de *Mandarijnen* plaats gevonden. Lord Elgin en zijn staf wonen in het paleis van den Tartaarschen generaal, terwijl een breede weg van daar naar de rivier gemaakt is.

— Door de *Bustard* wordt ons de zeer onverwachte tijding aangebragt, dat de gouverneur-generaal Yeh, de gouverneur van *Canton*, de generaal der Tartaren en een luitenant-generaal zijn gevangen genomen. Het gebouw, waarin zij zich ophielden, werd van een heuvel aan kapitein Key van de *Sans-Pareil* aangewezen en deze trok, na verkregene vergunning van den admiraal, met zijne manschappen op, en de stad binnen. De Tartaarsche wacht kwam uit om te vechten, doch werd plotseling van achteren aangetast, waarop de Yamun omringd werd. De luitenant-generaal wilde zich voor Yeh zelven uitgeven, maar kapitein Key had diens signalement en zorgde, dat Yeh hen niet konde ontsnappen. In dit gebouw werden eenige honderden dollars gevonden. De secretaris van den admiraal werd naar de *Bustard* afgezonden, om behoorlijke verblijven voor hunne Excellentiën in gereedheid te doen brengen, daar men voornemens is, hen volgens hun rang te behandelen.

Wij vernemen dat het gebouw, waar het hoofdkwartier gehouden wordt, hun als een geschikt verblijf ter bewoning zal worden aangewezen.

Men wil dat de admiraal voornemens is, een of twee muitzieke voorsteden te doen bombarderen.

Eenige mondelinge berigten van latere dagteekening, door de *Concurrent* alhier aangebragt, zijn bereids in ons vorig nommer opgenomen.

— Men schrijft van *Shanghae* aan den *Times*, dd 15 Sept:

Den 2den dezer is Graaf Putiatine, Vice-admiraal, Adjudant, Gouverneur-generaal van *Amour*, Minister plénipotentiaris en buitengewoon afgezant van Z. M. den Keizer van Rusland bij het hof van *Peking*, alhier met eene kleine sloep in burgerkleeding ontscheept, vergezeld van een gevolg, dat zich even eenvoudig voordeed als deszelfs opperhoofd. Zijn stoomschip had hij te *Woosung* achtergelaten, om steenkolen in te nemen en hij is aan het Amerikaansche huis van Russell en Co. afgestapt. De eenige bezoeken, die hij, na het ontvangen der ceremonieele, welke hij heeft moeten terug brengen, afgelegd heeft, zijn geweest bij den heer Beale, wiens vriend en gast hij was voor den oorlog, en bij den heer Hurd, chef van een der voornaamste Amerikaansche handelshuizen in deze haven.

Sommige lieden willen uit deze beide eenvoudige daadzaken de gevolgtrekking maken eener overeenstemming tusschen *Rusland* en *Noord-Amerika* in de aanstaande onderhandelingen.

De graaf Putiatine heeft *St. Petersburg* in April verlaten en zich in 70 dagen overland naar *Amour* begeven. Daar vond hij de *Amerika*, een oorlogsstoomschip, gedurende den oorlog in *Noord-Amerika* gebouwd en om kaap Horn door de stille Zuid-zee derwaarts gezonden. De graaf zakte tot aan de monding van de *Pechb* af en, na veel uitstel en moeijelijkheden, gelukte het hem, zijne zending te *Peking* te doen kennen. Na den tusschentijd te *Shanghae* zeer aangenaam doorgebragt te hebben, is hij naar het noorden vertrokken, ten einde een antwoord op zijne dépêche aftehalen.

De *Amerika* verliet *Woosung* juist voor den grooten storm en heeft gedurende de reis zeer slecht weder gehad. De admiraal heeft geene troepen bij zich en zijn gezantschap is blijkbaar van geheel vredelievenden aard.

Men vooronderstelt hier, dat de bedoelingen der Russen zich bepalen bij het veranderen van hun collegie te *Peking* in een diplomatiek etablissement en het verkrijgen van een deel in de privilegien, der natien toegekend, die vroeger op *Canton* handel dreven. Indien zij een afgezant te *Peking* hebben, zullen zij het overige op hun gemak afhandelen, doch al het hatelijke der dwangmaatregelen zal intusschen op de Engelschen en Franschen neerkomen.

Wij zullen zien, wat uit dit alles voortvloeit. Of de graaf gaat naar *Peking*, of hij komt voor het vertrek der aanstaande mail terug. Indien de Russen door hunne afzonderlijke onderhandelingen altijd winnen, wagen zij ook aan den anderen kant zeer veel. De wijze, waarop men hen zal behandelen, zal een licht verschaffen, waarvan wij een nuttig gebruik zullen kunnen maken.

Ingezonden Stukken.

Losse gedachten over de vrijheid van verkeer.

Wie met eenige opmerkzaamheid den loop des Handels en der Nijverheid in de laatste jaren heeft gadegeslagen, het bestaande vergelijkende met het vroegere en den blik verder uitstrekkende dan tot hetgeen onmiddelijk onder zijne oogen is, hij zal ongetwijfeld zich getroffen voelen door den geheelen omkeer, dien hij allerwege in de wijze van uitoefening der verschillende bedrijven ontdekt, van hoe kort een tijd die verandering toch nog moge dagteekenen. 't Is alsof, met het laatste jaar van de eerste helft der negentiende eeuw, de oude orde van zaken gesloten is, en alsof het eerste jaar der tweede helft het sein gegeven heeft tot eene geheel nieuwe wijze van werken op het gebied van voortbrengenden arbeid. Niet dat juist de opheffing der Engelsche scheepvaartwetten, hoe gewigtig een feit ook, en hoe duurzame en glorierijke herinneringen ook aan dat jaar 1849 verbindende, dien geheelen omkeer van zaken alléén heeft voortgebragt; maar het wegvallen van den slagboom, eens uit bekrompenheid en jaloezij door Engeland voor zijne koloniën gesteld, zette de kroon op dat werk, 't welk reeds tien jaren vroeger en langzamerhand tot ontwikkeling en rijpheid is gekomen: *de toepassing van het stelsel van vrijheid van verkeer.* Immers toen Groot-Brittanje's wakkere staatslieden die hervormingen in het handelstelsel van hun land bragten, waarvan nu de zoo heilrijke gevolgen niet eens meer met cijfers behoeven gestaafd te worden, wantrouwden aanvankelijk regeringen en volken van het Vasteland eene hun zoo geheel vreemde en onverklaarbare politiek. Met argwaan beschouwden zij elken nieuwen maatregel, in den geest van handelsvrijheid genomen, en eerst toen de goede uitkomsten toch niet meer te ontkennen waren, en vooral, toen Engeland zelf zijne zoo rijke Overzeesche Bezittingen voor den vreemdeling openstelde, eerst toen ruimde de achterdocht langzamerhand haar plaats voor eene nieuwsgierigheid, die, naauw bevredigd, al ras tot navolging noopte. Nederland was Engeland in den geest van verlichte handelsstaatkunde reeds vóórgegaan, wat den algemeenen handel betrof, en toen de beruchte Cromwell's acte voor goed uit de rij der Engelsche wetten verdreven was, bleef ook onze Regering niet achterlijk in de toepassing van dat stelsel van vrij verkeer op de vreemde scheepvaart, hoe luttel dan ook de voordeelen zijn mogen, die wij den vreemdeling, ja den landgenoot zelfs kunnen bieden in onze, nog altijd door eene bekrompene en kleingeestige staatkunde, zoo geslotene koloniën.

Niet alle landen van Europa volgden Engeland's voorbeeld zoo dadelijk. Maar wat nood? De baan was ontsloten, de wedstrijd was voor allen geopend, en naarmate het getal der overwinnaars toenam, die met blij gejuich de behaalde prijzen alom vertoonden, naar die mate vermeerderde ook bij de toeschouwers de begeerte, om deel te verkrijgen aan eene zegepraal, die zoo schitterend eene belooning schonk. Overal kwam het stelsel van vrij verkeer ter sprake. Hier was het de Regering zelve, die eenige hervormingen voorstelde op het handelsgebied, uitgelokt door het voorbeeld van een voorspoedigen nabuur, of eindelijk tot de erkentenis gekomen, dat, waar de nijvere hand zich niet vrijelijk kan reppen en roeren, ook geene krachtige ontwikkeling van welvaart mogelijk was. Dáár weder ging van het volk de kreet uit om vrijheid van verkeer, ongeduldig als het ten slotte geworden was in de knellende boeijen, die het van alle zijden benaauwden, en die het belemmerden in het volle gebruik der kostelijke middelen, die God den mensch geschonken heeft, om door noesten en onverpoosden arbeid, eene steeds ruimere beschikking te verkrijgen over de heerlijke gaven, die de natuur ons tot veredeling en veraangenaming van ons leven aanbiedt. Elders weder deed de stem der wetenschap zich hooren, en baande zich, door helderheid van voorstelling en toepassing harer leeringen op het dagelyksch bedrijf, een weg tot Regeerders en Geregeerden beiden, om zoowel den een tot het geven, als den ander tot het vragen van hervormingen in liberaler geest te dringen. Weder op andere plaatsen was het eene eenvoudige uiting van het gezond verstand, die tot losmaking dreef van de banden, waarin vooroordeel den mensch geklonken had, en dáár voorzeker was de zegepraal de schitterendste en de toestand niet te vergelijken bij dien van de landen, waar de geheele leer van handelsvrijheid alleen ter sprake gebragt werd door de vrees van hen, die zich nog voortdurend koesterden in de zoo ontzenuwende en verzwakkende stralen der bescherming, en die, in hun angst voor het verlies van hunne voorregten, juist door hunne bestrijding, eene leer bij het onpartijdig publiek ingang verschaften, welke anders misschien nog jaren lang onbekend zou gebleven zijn. Maar welke dan ook de oorzaken zijn mogen, die de woorden: *vrij verkeer* tot eene leuze hebben gemaakt, die weldra in den mond van allen leven zal, wier streven is naar ontwikkeling en vooruitgang: zoo veel is zeker, dat het stelsel zelf als op de vleugelen des winds naar alle landen is overgebragt, en dat niemand meer de steeds vermeerderende toepassing daarvan zal ontkennen, hoezeer nog enkelen die ook mogen betreuren.

Van waar echter die geheele omkeer in handel en bedrijf, waarvan hierboven werd gewaagd? zoo vraagt mogelijk menigeen. Is die, aangenomen dat hij bestaat, alleen aan de toch nog nergens volledig, ja nog maar op weinige plaatsen zelfs gedeeltelijk toegepaste theorie van handelsvrijheid toe te schrijven? En volmondig geven wij een toestemmend antwoord op die vraag. Immers niet alleen de feitelijke toepassing van die leer, maar reeds de kennis daarvan, het begrip van hare stellingen, het inzigt in hare bedoelingen, het toetsen van hare uitkomsten aan het verledene, hebben al overschoone vruchten gedragen. Daardoor toch is menige sluijer van het beneveld oog weggenomen, en helder en vrij heeft zoowel de staatsman als de nijverheidsman den blik kunnen slaan op den maatschappelijken toestand van zijn volk. Waar de Regering tot nu toe den werkelooze meende te moeten voeden en kleeden en dekken, omdat het niet te ontkennen viel, dat hier deze en ginds gene hinderpaal den arbeid belemmerde, daar heeft men nu ingezien, dat niet het voorzien in den nood van den arbeid pligt is, maar wel het wegruimen van die hinderpalen, zoodat de arbeidswillige hand ook werkelijk arbeid vinden kan. Bleef men tot nu toe getrouw aan de leer, dat de nationale arbeid moest beschermd worden tegen vreemde mededinging, opdat de nijvere landgenoot niet het slagtoffer werd van den geldzuchtigen buitenlander: welhaast was de erkentenis doorgedrongen, dat door dat stelsel de eene ingezetene bevoordeeld werd ten nadeele van al de anderen, zoodat een gedeelte van den arbeid van honderden gevorderd werd, om den enkelen vadsige een voldoend onderhoud te verzekeren.

(*Redactie*). (*Wordt vervolgd.*)

Marktprijzen te Batavia 29 Januarij 1858.

Koffij, Java nominaal.
——Padang f 28,— per picol.
Rijst, witte f 125 à f 235 per koyang, flaauw.
——Carga « 115 » « 125 « « schaarsch en gezocht.
Suiker, witte N°. 16 nominaal.
Wisselkoers op Holland, f 105 % à f 106 % schaarsch.
« « Engeland per f 11 p. St. nominaal.
Gouvernement. Geen papier.

Sedert het vertrek der Mail is bevracht het Ned. schip de *Nijverheid* naar *Hongkong* en *Amoy* met rijst à 50 ct. per picol.

te Samarang.

Koffij, per picol f 30,— nominaal.
Suiker N°. 16, per pic. f 16,— nominaal.
Indigo, per pond, f 4,50 afgedaan.
Koe-Huiden, f —.55, à f —57, per A. R. } aangeboden.
Buffel-Huiden, f 80,— à f 85,— per kodie } aangeboden.
Staart Peper, f 71,— zonder voorraad.
Rijst, ordinair wit, geen voorr. } per k. à 28 picl zonder zak.
» carga f 150 à f 155. } nominaal schaarsch.
Klapper Olie, per picol, f 18,—
Katjang « « « « 18.—
Rotting, per picol, f 9,— à f 10.
Kadjang Matten, f 12.
Wisselkoers op Holland 6/m. 107 à 108 pCt.

te Soerabaya.

Suiker N°. 16 per picol. . . . . nominaal.
Rijst (CARGA) per koijang. . . . . . f 135 à 140.
Rijst (WITTE) « « . . . . « 165 » 180.
Koehuiden « 100 stuks . . . . . « 350 « 500.
Arak per legger. . . . . « « 90.
Wisselkoers . . . . « 107. %
Rotting. . . . . f 9 à f 9½.

Scheepsberigten.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der schepen	Gezagvoerder	Van.	Datum.	Agenten.
Jan	27	Ned. Ind.	bark	Bintang Batawie.	P. Meijer.	Singapore.	11 Jan.	D. N. Buijs en co.
»	—	Amerik.	schip	Dolphin.	J. C. Hoijf.	Boston.	12 Oct.	Paine, Stricker en co.
»	—	»	»	Cristal Palace.	B. J. Simmons	Melbourne.		
»	—	Deensch.	»	Birgitte Melchior.	N. Garde.	Melbourne.	18 Dec.	C. Bahre, en G. Kinder
»	28	Nederl.	bark	Adriana Petronella.	A. A. Brocq.	Amsterdam.	14 Oct.	Schimmelpenninck en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Jan.	26	Hamb.	schip	Manilla.	L. Behrens.	Soerabaija.
»	—	,,	bark	Schiller.	C. Guldagger.	Hamburg.
»	28	Z. M.	stooms.	Suriname.	luit. t/z. 1 kl. J. H. Beelaarts	Koerst om de N. O.
»	—	Ned.	bark	Vlaardingen.	M. S. van Dusseldorp.	Nederland via Samarang.
»	—	,,	schip	Stad Dokkum.	N. van der Werff.	Soerabaija.
»	—	Ned. Ind	brik	L'Esperance.	Valberg.	Id.
»	—	Fransch.	schip	Suez.	J. Renaud.	»
»	—	,,	,,	Notre Dame de Bon-Port.	Lehure.	Nantes.
»	29	Ned. Ind.	stooms.	Palembang.	H. J. Rooseboom.	Samarang en Soerabaija.
»	—	Zweed.	bark	Hebe.	C. Talkenberg.	Samarang.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	bark	Zeenimph*	E. Orré. . . .	. . . .	Haager en Schuurman.
"	"	Julie Claire*.	A. van Oosteroom.	. . . .	"
"	schip	Nederland*	P. Van den Berg.	. . . .	"
"	bark	Vier Gebroeders	Bunck	. . . .	B. Kopersmit en co.
"	"	Sara Alida Maria*	Stapert	Amsterdam.	"
"	schip	Elipse*.	Doeksen. . . .	. . . .	"
"	"	Lammina Elizabeth . . .	Gersen	. . . .	J. Cezard en co.
"	schoen.	Sephir*	N. J. de Vries .	. . . .	Reynst en Vinju.
"	schip	Jason	J. Lourens . .	. . . .	"
"	bark	Joan*	C. Lasueur. . .	Padang.	van Ommeren Rueb en co.
"	schip	Nagasaki*.	la Brand . . .	Samarang.	"
"	bark	Herman de Ruijter . . .	P. J. Feynt . .	Samar. en Soerab.	Jacometti en co.
"	bark	Henriette Geertruide* . .	F. de Boer . .	Amsterdam.	"
"	schip	Zaanstroom*.	R. L. Schaap. .	Samar. en Soerab.	Schimmelpenninck en Co.
"	bark	Grootmeester Nationaal* . .	A. T. Giesse . .	. . . .	"
"	"	Adriana Petronelle	A. A. Brocq . .	. . . .	"
"	"	President Ram*	J. R. Ulrich . .	. . . .	Landberg Bezoet de Bie en co.
"	"	Stad Gouda	Breuning . . .	. . . .	Dümmler en co.
Nederl. Ind.	"	Djenoer*	Said bin Alie .	Banka.	D. N. Buijs en co.
" "	bark	Amsterdam*	Hadjie Afief . .	Samarang.	"
" "	bark	Lion thans Ghana Salim*. .	Sech Ghana . .	Sam. en Soerab.	"
" "	brik	Berkat*.	Sohot.	Banjermassing .	"
" "	schoen.	Bintang Batawie	Meijer	. . . .	"
" "	bark	Almansoor*	Osman bin Alie.	Sam. en Banjermass.	B. J. Jacobs.
" "	"	Anis Balgair*	Sech Salman . .	Riouw	"
" "	"	Noorban	Said Alie bin Djin.	. . . .	"
" "	bark	Lachmadie	Sech Jamani . .	Banka.	"
" "	"	Java*	Worthington . .	Soerabaija.	de Weerdt Ruyl en co.
" "	"	Generaal Michiels*	D. de Wilde . .	China.	Haager en Schuurman.
" "	schip	l'Estelle et Reine * . . .	Rijckmans . . .	Bordeaux . . .	E. Moormann en co.
Fransch.	bark	Soetan Iskander*	Zoutman	Samarang . . .	Tolson, Hunt en co.
"	"	Manuel*	Rangin	. . . .	C. Bahre en G. Kinder.
"	"	Bougainville*	V. Albo. . . .	Singapore . . .	"
"	"	La Jeaune*	Toulouse . . .	. . . .	"
Engelsch.	"	Margaret West*	J. B. Sinclair. .	Singapore. . . .	Martin Dyce en co.
"	"	Kenlaw*	Cook.	"	"
"	schip	City of Palaces*	P. Jones. . . .	Hongkong . . .	Maclaine Watson en co.
"	bark	Gending Star*	Grayburn . . .	. . . .	Adam en co.
"	"	Fleda*	Matheron . . .	. . . .	"
"	schip	Oxus*	Wallace. . . .	. . . .	"
"	schoen.	Highlander*	Conradi. . . .	. . . .	E. Moormann en co.
"	brik	Equator*	D. B Barnes . .	. . . .	"
"	schip	Alexander John Kerr* . . .	Hadjie Baändjie .	. . . .	B. J. Jacobs.
Amerik.	"	William Spragne	P. B. Bowser . .	China.	Paine Stricker en co.
"	"	Cristal Palace*.	B. J. Simmons .	. . . .	"
"	"	Dolphin*	J. C. Hoijt . .	. . . .	"
"	"	Indiaman*	W. Smith . . .	Amerika . . .	Maclaine Watson en co.
Sard.	bark	Calijpso*	Gasseller . . .	. . . .	Busing Schröder en co.
Zweedsch.	"	Maria Theresia.	Lindström. . .	Zweden. . . .	"
"	"	Törsaket*.	C. Petterson . .	"	J. Cezard en co.
"	brik	Balder*	Sjöberg	Falmouth.	E. Moormann en co.
"	bark	Sophia*	E. W. Berns . .	Nederland.	Metzendorff. Wilmans en co
"	"	Else*	W. Struse. . .	"	"
Meckel.	"	Joh. Kepler*	J. Janssen . . .	China.	"
Hamb.	schip	Java*	E. Jorgan . . .	"	"
"	"	Horizont*	E. Becher . . .	. . . .	"
"	brik	Alardus*	F. C. Sejersted .	Macao en Hongk.	C. Bahre en G. Kinder.
Brem.	bark	Generaal Jacobi*	Weiland . . .	. . . .	"
Deens.	"	Birgitte Melchior*	Garde	. . . .	"
Hanov.	"	Adèle	. . . .	. . . .	Paine Stricker en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA

van den 27 tot en met den 29sten Januarij 1858.

Met de Ned. bark *Concurrent*, kapt. *F. D. de Wit*, de heer *Peter* en 90 *Chinezen* van *Macao*.

Met de N. I. schoener *Bintang Batawie*, kapt. *P. Meyer*, met 50 *Chinezen* van *China*.

Met de Ned. bark *Adrianna Petronella*, kapt. *A. A. Brocq*, Mevrouw *A. F. E. Blokzeijl* en Mejufvrouwen *W. F. E. Resche* en *W. IJphus*, van Amsterdam.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia, *van den* 13 *tot en met den* 15*den Januarij* 1858.

AANVOER.

Van Hongkong per Ned. schip *Anna en Helena*, gez. de Boer agt. J. Cezard en co.

20 kn. thee I do. zijde. *van der Burg Vriesendorp en co.*
50 kn. provisien. *Metzendorff Wilmans en co.*

Van Nederland per Ned. schip *Nyverheid*, gez. Kerkstra, agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

25 ledige leggers *Agenten.*
100 kazen. *Gezagvoerder.*

Van Rotterdam per per Ned. schip *Grootmeester Nationaal*, gez. Giesse, agt. Schimmelpenninck en co.

100 vs. kop. munt, 30 do. zilv. do, 520 hardsteenen, 155 coll. gouv. goederen. *N. H. M.*
10 kn. garen, 2 do papier. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
11 kn. papier. *Casselette en co.*
5 md. haring. *de Weerdt Ruyl en co.*
5 kn. roodgaren. *Busing Schröder en co.*
3 kn. kramerijen. *Gumprich en Strauss.*
27 kn. meubelen. *Tiedeman en van Kerchem.*
50 ledige leggers. *J. Cezard en co.*
2 kn. manufact. *Pendel en Stiehaus.*
2 kn. manufact. *E. Moormann en co.*
1 kt. bessensap, 10 kn. inkt. *van Riet en ter Gouw.*
75 keld. lijnolie, 50 kn. glazen pannen. *Schimmelpenninck en co.*
100 ledige leggers. *E. Moormann en co*
50 ledige leggers, 50 keld. lijnolie. *Order.*

Van Amsterdam via Sijdneij per Ned. schip *Julie Claire*. gez. van Oosteroom, agt. Haager en Schuurman.

7 kn. provisien, 21 do. bier, 12 md. champagne, 20 ps. hammen, 2 kn. speelkaarten, 90 vs. boter, 152 kazen. *Gezagvoerder.*

Van Toeban per N. I. bark *Java*, gez. Worthington, agt. de Weerdt Ruijl en co.

940 ps. balken. *Gouvernement.*

Van Pecalongan per N. I. bark *Lachmadie*, gez. Sech Achmat bin Sadik Jamanie.

331 51/100 pic. tabak. div. *Chinezen.*
487 75/100 pic. suiker, 4 md. aardappelen, 1 pak matten, 535 79/100 pic. suiker, 31 do. koffij. *van Ommeren Rueb en co.*
2 kn. batik goederen. *Order.*
288 ps. buffelpeezen. *Oey Tiangseng.*

Van Samarang per N. I. bark *Amsterdam*, gez. Hadjie Moh. Afief.

7742 ps. koehuiden. *Metzendorff Wilmans en co.*
1000 ps. buffelhuiden. *Tölken Vogel en co,*
1600 boss. rotting. *Boeyasen.*
790 86/100 pic. rotting, *Maclaine Watson en co.*
1 kt. zadel, 5 do. spiegeltjes, 3 do. passement, 1 do. vestenstof, 144 do. cognac. *C. Bahre en G. Kinder.*
1 kt. confituren. *Andreas en co.*
1 pak monsters. *Pendel en Stiehaus.*
26/m. toeban sigaren. *Tjan Kongliong.*
5 vn. bier, *Morgan Melbourn en co.*
1 kraan. *Abeelen Dennison en co.*

Van Samarang per Ned. bark *Maceo*, gez. Logger, agt. Schimmelpenninck en co.

64 17/100 pic. rotting, 5688 pic. suiker, 2 kn. confituren, 187 pic. koffij, 1730 ps. koehuiden, 12973½ £ indigo, 30 pic. cassia, 2 kn. candy suiker, 1000 ps. buffelhuiden.

Van Cardiff per Bremer schip *General Jacobi*, gezagv. Weiland, agenten C. Bahre en G. Kinder.

486 tonn. steenkolen, *Agenten.*

Van Padang en Bencoelen, per Ned. Ind. schip *Soetan Iskander*, gezagv. Zoutman, agt. Tolson, Hunt en co.

250 rotting, 300 ps. buffelhuiden, *Metzendorff Wilmans en co.*
16 vs. loodwit, *C. Bahre en G. Kinder.*
1 kist stalenpennen, *Agenten.*
1 kist amerik. klokken, 5 do. lampen. 1 do. zadels, 2 do. hoeden
243 pic. dammer, 73 do. rotting, 515 planken, *Oey Sou Hoat.*
340 planken, *Lim Boe.*

Van Amsterdam per Ned. schip *Zaanstroom*, gez. Schaap, agt. Schimmelpenninck en co.

2 kn. modewaren, 20 vn. bier. *John Pryce en co.*
2 kn. kramerijen. *van Riet en ter Gouw.*
7 coll. provisien. *Dümmler en co.*
6 kn. drukletters, 2 do. boeken. *H. M. van Dorp.*
1 brandkast. *Gebr. Roselje en co.*
I kt. kleederen, 12 do. manufact. *Busing Schröder en co.*
100 md. bier. *E. Moormann en co.*
50 vn. bier. *van Ommeren Rueb en co.*
100 vn. bier. *B. van Leeuwen en co.*
50 kn. bier. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
400 kn. zeep. *J. Cezard en co.*
18 kn. wijn. *Poolman.*
26 kn. koopmanschapp. *Order.*
100 vs. boter, 50 do. bier, I partij touwwerk, 100 vn. kop. munt, 30 do. zilv. do. 131 blokk. lood, 200 vn. meel, 406 stav. en boss. ijzer, 556 coll. gouv. goederen, 268 kn. manufact, 245 bn. do. *N. H. M.*
50 vs. provisien, 100 keld. genever. *Gezagvoerder.*

Lading voor Samarang.

I doosje, I kt. manufact, I bl. koopmanschappen, 36 ks do, 40 md. do. 62 vs. boter, 142 kn. diversen, 65 vn. bier, 400 ks. zeep, 3 kn. provisien, 2 ps. hammen, I kraan, 50/m. metselsteenen.

Lading voor Soerabaija.

I kt. schilderijen, 22 do. manufact, 4 do. kramerijen, 22 do. diversen, 10 coll. do. 14 kn. wijn, 19 coll. provisien. 400 ks. zeep, I do. koopmanschappen, 100 vs. boter, II vt. bier.

UITVOER.

Naar Nederland via Samarang per Ned. bark *Agneta*, gez. Jonker, agt. B. Kopersmit en co.

150 pic. rotting. *Agenten.*
300 pic. tin. *N. H. M.*
250 pic. gomdammer, 271 do. gomelastiek, 500 do. boomwas. *Paine Stricker en co.*
50/m. steenen. *Aan boord gebleven lading van Nederland.*

Naar Samarang per N. I. bark *Hong Goan*, gez. Lim Yoehok.

29 kn. katoen, 200 pic. ijzer. *Tjiong Djimseng.*

Naar Samarang en Soerabaija per N. I. stoomb. *Palembang*, gez. Roseboom, agt. W. Cores de Vries.

2 kanonnen, 1 coll. artill. goederen. *Gouvernement.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per N. I. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. E. Lewis. agt. Maclaine Watson en co.

1 kt. regaal. *Fraser Eaton en co.*
2 kn. kleedjes. *Said Segaf.*
200 kn. brandy. *Kruer von Oven. en co.*
1 kt. batik goederen. *Said Napsan.*
4 kn. chitzen uit entrep. *Dorrepaal en co.*
36 97/100 pic. kurkema. *McNeill en co.*
120 corg. doeken. *Sech Salim Wahdien.*
40 corg. doeken. *van Slooten Morgan en co.*
50 kn, boomwas. *Pitcairn Syme en co.*
1900 ℔ cochenille, 60/2 legg. arak. *Adam en co.*
11 kn, jap. goederen. *Schimmelpenninck en co.*
3 kn. batik goederen, 1 do. hoeden. *Koe Mahay.*
4 kn. doeken. *Sech bin Talip.*
1 kt. porcelein. *Said Awab Satrie.*
1 kt. jap. goederen. *Borneo Company Limited.*
4 kn. vogelnestjes. *Agenten.*
11 kn. gedr. katoen uit entrep. *Adam en co.*
1 kt. bier, 2 do. provisien en kurken, 2 vn. azijn. *John Pryce en co.*
3 kn. batik slendangs. *Lim Hoa.*
1 kt. batik goederen. *Seck Basandit.*
3 kn. gedr. katoen uit entrep, *Fraser Eaton en co.*
1 kt. azijn, 6 do. bier, 2 vn. do. 1 kt. provisien, 2 vs. boter, 1 kt. banket, 1 pak benzoin, 4 ps. parapluien, 2 kn. champagne, 1 do. rhijnwijn, 2 do. lampen, 1 do. cognac, 1 do. anisette, 1 do. teneriffe wijn. *Tio Tjiauw...*
2 vn. vleesch uit entrep. *Hughan en Kehling.*
3 vn. afzet. bier, 3 kn. do, uit entrep. *van der Meulen en co.*
3 kn. kain pandjang uit entrep. *B. van Leeuwen en co.*
9 kn. manufact. uit entrep. *Martin Dyce en co,*
12 kn. provisien, 1 do. groentens, 1 do. koperwerk, 12 do. likeuren, 18 do. vruchten op water, 15 do. do. op brandy uit entrep. *Picart.*
47 kn. manufact. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
1 kt. vanille. *Busing Schröder en co.*
1 kt. recepissen. *Gouvernement.*
12 vs. boter, 1 kt. kat. goederen. *Sech Abdul Rachman Jowas.*
3 kn. wijn, 2 vn. do. 1 kt. champagne, 6 vn. afget. bier. 50 keld. genever, 1 vt. bier. 1 kt. kurken, 12 do. zeep, 1 do. provisien, 1 do. jap. doeken, 6 vs. boter, 1 kt. sarongs *John Pryce en co.*
ƒ 90,000 recepissen, 480 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Borneo's Westkust per N. I. stoomb. *Soerabaya*, gez. Guyot, agt. W. Cores de Vries.

6 coll. gouv goederen. *Gouvernement.*
1 kt. scheermessen uit entrep. *E. Moormann en co.*
2 kn. lamp. bollen, 2 do. rhijnwijn, 1 do. koek, 1 do. bitter, 2 do. madera, 2 do. provisien, 1 do. gendies, 12 pic. koffij. 1 kt. eau de cologne, 2 do. lampen, 20 keld. genever uit entrep. *Leon.*
51 coll. gouv. goederen, 20 ps. gewigten. *Gouvernement.*
5 kn. wijn, 1 do. likeur, 1 do. lamp. bollen, 1 do. roode vischjes, 4 do. provisien. *B. J. Leon.*
24 coll. gouv. goederen, ƒ 20,000 recepissen. *Gouvernement.*
3 kn. provisien, I do. likeur, 4 do. kazen, 3 vs. boter. *S. B. van Kleeff en co.*

Naar Soerabaija, Macassar, Timor en de Moluccos per N. I. stoomb. *Macassar*, gez. Schmidt, agt. W. Cores de Vries.

2 kn. glaswerk, 2 do. provisien uit entrep. *Reynst en Vinju.*
20 kn. wijn, 1 do. boeken, 31 do. manufact. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
I kt. chin. goederen uit entrep. *Schimmelpenninck en co.*
3 kn. manufact. uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*
6 vn. meel, 18 vs haring. *van der Meulen en co.*
2 kn. jaconets uit entrep. *B. van Leeuwen en co.*
8 kn. doeken en kramerijen, 1 do. sarongs, *Seck Awab bin Soenkar.*
4 bn. manufact. 6 kn. do. uit entrep. *Tolson, Hunt en co.*
20 blikk. meel, 1 kt. kleederen, 1 do. lederwerk. *de Weerdt Ruyl en co.*
3 kn. manufact. uit entrep. *Adam en co.*
1 kt. provisien, 6 do. champagne. *Casselette en co.*
1 kt. lederwerk. *Tiedeman en van Kerchem.*
10 kn. garen, 4 do. katoen, 1 do. sarongs, 1 bl. laken, 10 kn. parapluien uit entrep. *C. Bahre en G. Kinder.*
25 keld. genever uit entrep. *Reynst en Vinju.*
7 kn. manufact. uit entrep. *Maclaine Watson en co.*
1 kt. doeken. *Said Aloewie bin Segaf.*
3 kn. gember. *van Riet en ter Gouw.*
3 kn. zijden goederen, 1 do. hoeden, 1 do. knoopen, 1 do. medicijnen, 15 do. katoen. *C. Bahre en G. Kinder.*
25 kn. geweren uit entrep. *Tölken Vogel en co.*
4 kn. wijn uit entrep. *Pendel en Stiehaus.*
3 vs. specie. *de Weerdt Ruyl en co.*
2 kn. genever, 2 do. groentens, 1 do. beschuit, 1 pak kazen. 1 ps. hammen. *van der Meulen en co.*
100 pic. tarwe, 5 pakk. . . . . . 5 pott. dadels. *Aratheon.*
3 pakk. regalen. *Maclaine Watson en co.*
10 ks. soija, I kt. . . . . I do. provisien, I pak gram, 2 md. suiker, I pak diversen. *van Riet en ter Gouw.*
I kt. diversen. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
13 keld. genever, 5 vn. spek, 3 do. brood, 10 do. boter. *Agenten.*
10 vn. haantjes bier. 10 md. do. uit entrep. *van der Meulen en co.*
I ballans. *N. H. M.*
20/m. sigaren uit entrep. *Abeelen Dennison en co.*
3 kn. rhijnwijn uit entrep. *van der Meulen en co.*
I pakje sovereigns. *van Slooten Morgan en co.*
I kt. kantoorbehoeften. *N H. M.*
7 vn. brood, 6 do. vleesch, 9 do. boter, 6 kn. wijn, 14 keld. genever uit entrep. *Agenten.*
36 stav. ijzer, 16 boss. do, 83 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Soerabaija per Ned. Ind. schip *Faidool Barie*, gezagv. Sech Achmat bin Abdulla Sabaija.

50 keld. lijnolie, 19 kn. sla-olie, 50 do. wijn, 500 keld. genever uit entrep. *Reynst en Vinju.*
50 ks. boomwas, 1 do. sig. kokers, *Macartick.*
1 kt. doeken en kramerijen, *Sech Maijet.*
2 kn. sarongs, uit het entrep. *Pandel en Stiehaus.*
3 kn. diversen, 1 do. doerias, 2 vn. boslemmermessen, 15 pic. zwt. peder, 1 kist katoen goederen, 11 kn. kramerijen, *Sech Moh. Basandit.*
25 pic. peper, 50 do. dammer, *Gezagvoerder.*
1 kist kain pandjang, 1 do. zijden goederen, 10/m sigaren, *E. Moormann en co.*
1 vat wijn, *van Riet en ter Gouw.*
29 kn. manufacturen, uit entrep. 8 do. wit katoen, 4 do. garens. *Martin Dyce en co.*

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.